

JUNI 2023

Pedagogisch beleidsplan KDV

INHOUD

Hoofdstuk 1: Kinderdagverblijf de Lolifantjes	3
1.1 Onze visie op kinderopvang	3
1.2 Pedagogische inspirators	3
1.3 Missie en visie	6
Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien vanuit basisveiligheid, vertrouwen en kennis.....	7
2.1 Emotionele veiligheid.....	7
2.1.1 Respect voor de autonomie	7
2.1.2 Sensitieve responsiviteit	8
2.1.3 Structuur en grenzen stellen	10
2.1.4 Praten en uitleggen	11
2.1.5 Mentorschap	12
2.1.6 Wennen.....	13
2.2 Persoonlijke ontwikkeling	15
2.2.1 Motorische vaardigheden	15
2.2.2 Creatieve vaardigheden	17
2.2.3 Cognitieve vaardigheden	18
2.2.4 Taalvaardigheden	20
2.2.5 Activiteiten bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes	22
2.2.6 Ontwikkelingsstimulering.....	23
2.3 Sociale ontwikkeling.....	24
2.3.1 Samenspel	24
2.3.2 Conflicten in het samenspel.....	25
2.3.3 Interactie kinderen onderling stimuleren	26
2.4 Waarden en normen	27
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling	28
2.5.1 Observeren en oudergesprekken.....	28
2.5.2 Overdracht naar school.....	30
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling	31
Hoofdstuk 3: Kinderdagverblijf de Lolifantjes informatie voor ouder en kind	33
3.1 Stamgroepen	33
3.1.1 Stamgroep.....	33
3.1.2 Verlaten van de stamgroep.....	33
3.1.3 Samenvoegen.....	34
3.2 Dagritme.....	35
3.2.1 Dagindeling	35
3.2.2 Slaapbeleid.....	36
3.3 Extra dagen en ruildagen	36
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen	37
3.5 Oudercommissie	37

3.6 Klachten	37
Hoofdstuk 4: Wet kinderopvang	40
4.1 Drie uren regeling	40
4.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers	41
4.3 Personeel en ondersteuning andere volwassenen	44
4.3.1 Pedagogisch medewerkers	44
4.3.2 Externe adviseur.....	45
4.3.3 Pedagogisch coach beleidsmedewerker	45
4.3.4 Leidinggevende alsmede houder	45
4.4 Beroepskracht kind ratio.....	45
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid.....	46
4.5.1 Vier ogen principe	46
4.5.2 Regeling	46

HOOFDSTUK 1: KINDERDAGVERBLIJF DE LOLIFANTJES

1.1 ONZE VISIE OP KINDEROPVANG

Kinderdagverblijf de Lolifantjes bestaat uit een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang. Kinderdagverblijf de Lolifantjes stelt zich tot doel om kinderen, naast de gezinssituatie, een beschermde huiselijke omgeving te bieden, waarin zij kunnen spelen en zich ontwikkelen. De opvoeding wordt ondersteund en met de ouders gedeeld. Kinderdagverblijf de Lolifantjes wil een omgeving creëren die tegemoetkomt aan de behoefte van kinderen om zelf ervaringen op te doen. Een omgeving waarin ook de volwassenen en begeleiders elkaar stimuleren in het opdoen van kennis en ervaringen. Een professioneel en vakkundig gebied die kwaliteit en veiligheid hoog in het vaandel stelt.

Het kinderdagverblijf is voor kinderen een plek voor ontmoeting en ontwikkeling: uitdagend en prikkelend, maar ook met ruimte voor rust en even niets doen. De kinderen en de volwassenen die er zijn of komen, geven kleur aan de omgeving. We stimuleren de kinderen (en elkaar) om onderlinge verschillen te respecteren en te benutten.

Elk kind mag de wereld ontdekken in zijn eigen tempo en op zijn eigen wijze. Het gebeurt aan de hand van dagelijkse handelingen en gebeurtenissen: helpen met tafeldekken, brood smeren, luier verschonen, opruimen enzovoort. Maar ook de directe omgeving van het kinderdagverblijf vinden wij het belangrijk dat er aanknopingen geboden worden zoals het omgaan met verschillende culturen en gewoontes. Ons activiteitenprogramma is hier ook op aangepast.

Het kind krijgt in ons kinderdagverblijf letterlijk en figuurlijk de ruimte. Wij stimuleren het kind naar zelfstandigheid in het tempo dat bij hem past en op een manier die hij verkiest. We bieden hun daarbij geborgenheid, duidelijkheid en veiligheid. Bij het ontdekken van de wereld kunnen kinderen gebruik maken van verschillende activiteiten en materialen die in verschillende hoeken van het kinderdagverblijf, worden aangeboden. Zo leert het kind de eigen kwaliteiten ontdekken, gebruiken en waarderen. Waar nodig of gewenst geven wij grenzen aan.

Het werken met kinderen vraagt om kwaliteit en professionaliteit. Hierbij is het reflectie vermogen van pedagogisch medewerkers en het voortdurend kijken of het handelen bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen van essentieel belang. Kwaliteit binnen een kinderdagverblijf kan naar ons idee gewaarborgd worden door te werken met een goed doordachte pedagogische visie. Dit geeft ons en onze pedagogisch medewerkers, richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen. Wij laten ons in onze pedagogische visie inspireren door pedagogische stromingen welke in dit hoofdstuk verder zullen worden toegelicht wat uitmondt in de missie en visie van Kinderdagverblijf de Lolifantjes.

1.2 PEDAGOGISCHE INSPIRATORS

Onze pedagogische visie is in belangrijke mate gebaseerd op de opvoedingstheorieën van Louiss Tavecchio en Maria Montessori. Wij hebben voor deze inspirators gekozen, omdat deze theoretische grondslag ons inspireert en aansluit bij hoe wij ons dagelijks handelen vormgeven in de praktijk. Het maakt een goede basis voor kinderen die allemaal verschillend zijn door bijvoorbeeld cultuurverschillen, karaktereigenschappen, aanleg en talenten, behoeften of door de omgeving worden aangemerkt als kinderen met een 'achterstand'. Hieronder worden de theorieën en hoe wij hier in de praktijk mee omgaan.

Louis Tavecchio:

Verschillen tussen jongens en meisjes

Louis Tavecchio is een psycholoog en hoogleraar Pedagogiek aan de universiteit van Amsterdam. Hij heeft zich gespecialiseerd in het jonge kind binnen de kinderopvang waarbinnen hij tot interessante gedachtegangen kwam. Zo pleit hij ervoor dat er meer wordt ingespeeld op de verschillende behoefte die jongens en meisjes hebben. Het is wetenschappelijk bewezen dat jongens en meisjes zich anders ontwikkelen. Jongens hebben een later rijpingstempo dan meisjes waardoor zij vooral op school vaak worden onderschat. Jongens zijn goed in creatief en abstract denken en zijn minder verbaal dan meisjes. In de kinderopvang en in het basisonderwijs werken over het algemeen veel vrouwen waardoor deze plekken sterk geverbaliseerd zijn, wat minder goed

inspeelt op de behoefte van jongens. Terwijl dit zonde is want op deze manier worden jongens op jonge leeftijd gedemotiveerd terwijl zij beschikken over veel capaciteiten.

Bij baby's zijn de verschillen tussen jongens en meisjes al goed zichtbaar. Meisjes zijn meer gericht op gezichten en een jongens baby kijkt vooral naar voorwerpen. Door deze gerichtheid bouwen meisjes in het algemeen een betere relatie op met hun pedagogisch medewerker. Jongens hebben meer de behoefte om te onderzoeken, zijn ongedisciplineerder en hebben veel energie. Dit gedrag wordt meestal minder gewaardeerd in het basisonderwijs en de kinderopvang. Hierdoor worden jongens vaker gecorrigeerd.

In de peuterleeftijd is duidelijk te zien dat jongens meer fysiek zijn ingesteld. Jongens hebben de behoefte aan rennen, stoeien en bewegen. De taalontwikkeling van jongens ontwikkelt zich meestal later dan die van meisjes. Jongens leren door te doen, te voelen en te ervaren ze vinden onbekend speelgoed/materiaal erg interessant. Door deze grote mate van ondernemendheid laten jongens ook vaker risicovol spel zien zonder altijd na te denken over de gevolgen.

Meisjes hebben juist behoefte aan minder wild spel en hebben een voorkeur voor fijn motorisch spel. Vaak houden meisjes van bekend speelgoed en spelen zij graag in de buurt van een pedagogisch medewerker. In hun gedrag zijn meisjes voorzichtiger en denken zij meer na voordat zij iets doen. Meisjes kunnen instructies makkelijker opvolgen omdat zij meer verbaal zijn ingesteld en bij woorden een beeld kunnen vormen.

Onze pedagogisch medewerkers hebben kennis van de ontwikkeling en de verschillen tussen jongens en meisjes. Hierbij kijken zij altijd naar de individuele behoeften van het kind. Het hoeft natuurlijk niet te betekenen dat iedere jongen een voorkeur heeft voor fysiek spel en elk meisje een voorkeur voor fijn motorisch spel. Door de combinatie van kennis over de verschillen in ontwikkeling en het inspelen op het individuele karakter en voorkeuren van het kind kunnen wij begeleiding op maat bieden. Hierbij staat de emotionele veiligheid van de kinderen voorop als basis voor een optimale ontwikkeling van jongens én meisjes.

Bewegingsvrijheid

Verder pleit Tavecchio ervoor dat kinderen in de kinderopvang een grote mate van bewegingsvrijheid nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. Genoeg beweging zorgt voor een betere ontwikkeling van de motorische vaardigheden en de coördinatie van een kind. Kinderen die regelmatig bewegen zijn handiger, leniger en fitter. Bewegen heeft ook een positieve invloed op de ontwikkeling van het brein doordat er meer verbindingen worden aangelegd. Daarnaast ervaren kinderen vaak veel plezier tijdens bewegen waardoor zij beter in hun vel zitten en gelukkiger zijn.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes geloven wij erin dat bewegen bijdraagt aan een gezonde toekomst van kinderen. Wij hebben een voorkeur voor het spelen in de buitenlucht. Hierdoor kunnen kinderen hun energie en fantasie de vrije loop laten. Wij beschikken over een mooie buitenspeelruimte waar kinderen hier alle mogelijkheid toe hebben. Hier kunnen kinderen verschillende vaardigheden opdoen zoals het voor het eerst zelfstandig op de fiets rijden. Buiten kan ook risicovol spel gedaan worden zoals: klimmen, klauteren en rennen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen voldoende uitdaging hebben en de mogelijkheid om hun eigen grenzen op te zoeken en op onderzoek uit te gaan. Als een kind (niet te hard) valt bijvoorbeeld stimuleren wij het kind om zelf weer op te staan. Tijdens het buiten of binnen beweeg activiteiten doen maken wij wel duidelijke afspraken met de kinderen over wat wel en niet mag. Hierbij kijken wij ook naar elk kind en elke situatie.

Wij hanteren de uitgangspunten met betrekking tot de visie van Tavecchio op de volgende manier in de praktijk:

- ✓ De groep wordt regelmatig gesplitst waarbij kinderen kunnen kiezen om de activiteit te gaan doen waar zij behoefte aan hebben zoals: buitenspelen, gymmen of knutselen.
- ✓ Jongens krijgen regelmatig de mogelijkheid om te stoeien met elkaar waarbij de pedagogisch medewerker altijd nabij is en als het nodig is het stoeien bijstuurt of stopt.
- ✓ Er wordt regelmatig buiten gespeeld of binnen worden activiteiten gedaan waar kinderen hun grove motoriek kunnen oefenen zoals: een parcours maken, overgooien, dansen.
- ✓ Jongens en meisjes krijgen de ruimte om foutjes te maken waar zij van kunnen leren. Op deze manier leren zij zelf hun gedrag leren beoordelen.

- ✓ De pedagogisch medewerkers reflecteren regelmatig op hun eigen handelen om te zien of op een goede manier hebben ingespeeld op de verschillende behoeften van elk kind en kunnen hun handelen makkelijk bijsturen.
- ✓ Pedagogisch medewerkers kijken niet wat het kind fout doet maar meer wat het kind nodig heeft.

Maria Montessori:

Vrijheid en zelfstandigheid binnen een gestructureerde omgeving

Maria Montessori was een Italiaanse arts die in de slopenwijken van Rome een kinderopvang had opgericht. In haar pedagogische visie is de kern dat kinderen zelf dingen mogen ontdekken en leren. Het kind heeft een natuurlijke noodzakelijke drang om zich te ontwikkelen. Opvoeding moet de behoeften van een kind onderkennen en daarop inspelen door de juiste omgeving en materialen aan te bieden. Binnen de visie van Montessori is zowel ruimte voor vrijheid als ruimte voor afspraken en structuur. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes zien wij een veilige omgeving als een omgeving waar kinderen weten waar ze aan toe zijn en rust en regelmaat heerst. Hierbinnen hebben kinderen de vrijheid om zich naar eigen tempo te ontwikkelen. Dit uit zich in dat wij de kinderen volgen en daarop inspelen. Bijvoorbeeld als een kind het leuk vindt om regelmatig met de duplo te spelen dan geven wij het kind hier de ruimte voor en dwingen wij het kind niet om iets anders te gaan doen. Wel kunnen we het kind prikkelen door bijvoorbeeld ook eens dieren bij de duplo neer te zetten om zo het kind vanuit zijn eigen motivatie/interesses ook met ander soort spel in aanmerking te laten komen.

De zelfstandigheid van de kinderen stimuleren wij door de kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen zoals: hun gezicht poetsen na het eten met een washandje, het speelgoed staat op kind hoogte zodat kinderen dit zelf kunnen pakken. Wij geven kinderen ook de ruimte om zelfstandige keuzes te maken zoals waar ze mee willen spelen of wat ze op hun brood willen eten. De structuur gedurende de dag bieden wij kinderen doordat er duidelijke regels zijn, en we werken met vaste rituelen zoals liedjes voor het opruimen of voor het aan tafel gaan.

Jonge kinderen ontdekken de wereld graag met hun lichaam en zintuigen. Kinderen kijken wat er om hen heen gebeurt en wat de volwassenen doet. Al deze indrukken absorbeert het kind en neemt dit mee in zijn ontwikkeling. De omgeving waarin een kind opgroeit is dus van groot belang voor de algehele ontwikkeling van het kind.

Uitdagende leeromgeving

Montessori pleitte voor een uitdagende en uitnodigende omgeving waarbinnen het kind kan ervaren en experimenteren. De omgeving moet het kind prikkelen en aanzetten tot activiteit. Hierom vinden wij het bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes belangrijk om de binnen en buitenomgeving uitdagend en aantrekkelijk in te richten. Dit doen wij door het speelgoed al op een uitdagende manier klaar te zetten voordat de kinderen komen spelen. Hierbij kijken wij naar de behoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen die er op die dag zijn.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes werken wij bewust met speelgoed met verschillende materialen en kleuren om kinderen te prikkelen, uitdagen en stimuleren. Zo hebben wij hout, plastic, stof en hard speelgoed, ook werken wij regelmatig met kosteloos materiaal zoals: wc-rolletjes, takjes, bladeren. Hierdoor kunnen kinderen hun fantasie gebruiken in het spel.

Op de groep werken wij met verschillende speelhoeken op de groep zodat er voor ieder kind en voor iedere speelbehoefte een afgebakende plek is. Zo hebben wij een: huishoek, een bouwhoek, een babyhoek en een rusthoek. Aan tafel kunnen spelletjes of creatieve activiteiten worden gedaan. In onze gymzaal kunnen ook binnen beweegactiviteiten uitgevoerd worden.

Wij hanteren de uitgangspunten van Montessori op de volgende manier in de praktijk:

- ✓ Materialen staan zoveel mogelijk op kind hoogte zodat kinderen deze zelf kunnen pakken.
- ✓ Kinderen worden nooit gedwongen of verplicht om ergens mee te spelen
- ✓ Het speelgoed wordt door de pedagogisch medewerkers op een uitdagende manier klaargezet die uitnodigt tot spelen.
- ✓ Ieder kind mag zich in zijn eigen tempo ontwikkelen naar eigen behoefte. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om andere mogelijkheden te ontdekken maar dwingen de kinderen niet.

- ✓ De omgeving wordt door de pedagogisch medewerkers op een uitdagende manier ingericht voordat de kinderen komen spelen kijkend naar de behoefte van de kinderen.

1.3 MISSIE EN VISIE

Missie

Alle medewerkers doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de kinderen zich thuis voelen, zodat de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen, dat is iedere dag ons doel. Veel aandacht wordt daarom besteed aan de inrichting en aankleding van de groepsruimtes, om zo een rustige, warme en huiselijke sfeer te creëren. Kinderdagverblijf de Lolifantjes werkt nauw samen met ouders waarbij geborgenheid voor het kind en vertrouwen van de ouders voorop staat.

Alle kinderen die kinderdagverblijf de Lolifantjes bezoeken, voelen zich veilig en geborgen waardoor zij zich vrij en ongedwongen kunnen ontwikkelen. Kinderdagverblijf de Lolifantjes onderscheidt zich met een ontwikkelingsgerichte benadering, waarin kinderen met ongeveer dezelfde leeftijd een groep kunnen vormen. Elke groep sluit op deze wijze optimaal aan bij wat kinderen in een bepaalde fase nodig hebben.

Visie

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes veronderstellen wij dat elk kind een bijzondere eigenheid heeft en daarom volledig gerespecteerd dient te worden, ook als het niet in overeenstemming is met het verwachtingspatroon van bijvoorbeeld een leraar of opvoeder. Op deze manier is het opvoedingsproces erop gericht om het individu tot zijn recht te laten komen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de opgroeiende mens de ruimte moet worden geboden om aan de eigen ontwikkeling vorm en inhoud te kunnen geven, waarbij de opvoeder een voorwaardenscheppende rol heeft.

Per kind kijken wat het kind nodig heeft op eigen behoefte. Wij zien opvoeding als een gezamenlijk proces waarbij het van groot belang is voor ons dan ook een open communicatie en goed contact met ouders. Op deze manier hopen wij zo goed mogelijk in te kunnen spelen op de behoeften van het kind. Daarin zijn de pedagogisch medewerkers flexibel en helpen de pedagogisch medewerkers elkaar ook door elkaar hierin te ondersteunen.

We respecteren kinderen als mensen met unieke eigenschappen en mogelijkheden. We benaderen kinderen met respect door hun eigenheid te accepteren en in te spelen op hun interesses, emoties en behoeften. Het kind bepaalt mee of we begeleiden, stimuleren of juist wat afstand houden. Elke keer opnieuw, omdat elk kind uniek is. Een open, heldere en eerlijke communicatie met het kind en met de ouders ondersteunt ons daarbij.

Door volwassenen respectvol met de omringende wereld om te zien gaan leert het kind zijn eerbied voor de omgeving te ontwikkelen. Het 'in de eigen waarde laten' van mensen, dieren, planten en dingen kan hierdoor dagelijks geoefend worden. Er doen zich steeds weer gelegenheden voor waarnaar met verwondering, eerbied en aandacht gekeken kan worden. De volwassene, die op deze wijze in het leven staat, kan zich dankbaar voelen voor dat wat het leven te bieden heeft. Dit gevoel wordt door het kind ervaren. Er ontstaat een innerlijk gevoel voor dankbaarheid.

Onze visie samengevat in één slagzin:

“Kinderen de ruimte geven om in de veilige omgeving die wij hen bieden volledig te kunnen uitbloeien. Door iedere dag te kijken naar de behoeften van het kind en hierop in te spelen dragen wij bij aan het mooiste dat een kind kan worden namelijk: zichzelf.”

HOOFDSTUK 2: KINDEREN LATEN GROEIEN VANUIT BASISVEILIGHEID, VERTROUWEN EN KENNIS

2.1 EMOTIONELE VEILIGHEID

Kinderen dienen zich emotioneel veilig en geborgen te voelen voordat zij zich kunnen ontwikkelen. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes dragen wij bij aan de emotionele veiligheid van kinderen door het aanbieden van structuur en voorspelbaarheid, gebruik te maken van mentorschap en kinderen de gelegenheid te geven om te kunnen wennen middels een wenschema. Daarnaast benaderen de pedagogisch medewerkers de kinderen vanuit zes interactievaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor de autonomie, praten en uitleggen, structuur en grenzen stellen, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties. Deze vaardigheden hebben een grote invloed op de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen en zijn daarom van groot belang. Allereerst zullen de eerste 5 interactievaardigheden beschreven worden. De interactievaardigheden, 'het begeleiden van interacties' en 'ontwikkelingsstimulering' zijn terug te vinden in de hoofdstukken 'persoonlijke ontwikkeling' en 'sociale ontwikkeling'.

2.1.1 RESPECT VOOR DE AUTONOMIE

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes vinden we het, zoals in onze visie beschreven, belangrijk dat elk kind zichzelf mag zijn en mag groeien tot wie hij of zij is met eigen talenten en voorkeuren. Door kinderen te zien als een individu en hen tegelijkertijd aan te spreken op hun zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om te ontdekken, mee te denken, initiatief te nemen en keuzes te maken. Op deze manier ontwikkelen kinderen een verantwoordelijkheidsgevoel en voelen zich daarnaast gezien en gehoord. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes tonen wij respect voor de autonomie van de kinderen door:

- ✓ De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zoveel mogelijk zelf problemen oplossen. Op deze manier wordt niet alleen de zelfstandigheid gestimuleerd, maar wordt er ook respect getoond voor de ideeën en oplossingen van de kinderen.
- ✓ *De pedagogisch medewerker staat op het punt om met de hele groep naar buiten te gaan, maar er is een kindje dat binnen wil blijven kleuren. Nadat de pedagogisch medewerker een aantal keer heeft uitgelegd waarom het meisje niet binnen kan blijven kleuren maar boos en verdrietig blijft zegt ze: 'hoe zouden we het kunnen oplossen, jij wil kleuren maar kan niet binnen blijven omdat je dan alleen bent'. Waarop het meisje zegt: 'dan ga ik buiten tekenen.' De pedagogisch medewerker vindt dit eigenlijk wel een goed idee en stemt in.*
- ✓ Kinderen mogen, wanneer de veiligheid gewaarborgd blijft, zoveel mogelijk dingen zoveel mogelijk dingen uit proberen. Dit stimuleren wij, naar aanleiding van de pedagogische visie van Montessori, onder andere door de ruimte zo in te richten dat kinderen direct zelfstandig kunnen gaan spelen. Wanneer iets niet meteen lukt zal de pedagogisch medewerker door middel van praten en uitleggen het kind begeleiden in plaats van direct te helpen om zo de zelfstandigheid te bevorderen.
- ✓ *Een kind probeert zelf zijn boterham te smeren maar het wil nog niet helemaal lukken. De pedagogisch medewerker grijpt niet in, maar zegt in plaats daarvan: 'wat goed Jamal dat jij zelf pindakaas op je boterham wil smeren. Als je het mes plat legt zoals ik doe (doet het voor) kun je de pindakaas gemakkelijker smeren.'*
- ✓ De pedagogisch medewerker laat de kinderen zo veel mogelijk vrij om eigen keuzes te maken. Voorbeelden hiervan zijn: In welke speelhoek wil ik spelen? Wat wil ik om mijn broodje eten? Wil ik binnen- of buitenspelen?
Na bepaalde tijd mogen de kinderen ook wisselen van hoek. Als het tijd is voor het volgende moment zoals eten dan ruimen de kinderen gezamenlijk op. Bij baby's wordt het speelgoed klaargelegd op de grond zodat zij hier zelf naartoe kunnen kruipen.
- ✓ De pedagogisch medewerker stimuleert de zelfstandigheid van kinderen door hen zo veel mogelijk zelf te laten doen. Dit hoort ook bij onze visie vanuit Montessori 'help mij het zelf te doen'. Tijdens het verschonen het kind zelf laten aan- en uitkleden, tijdens het eten zelf brood laten smeren en tijdens het naar buiten gaan zelf jassen en schonen aan laten doen.
- ✓ Door het vragen om medewerking vermijdt de pedagogisch medewerker het commanderen en het woord 'nee'.

- ✓ *Tijdens het opruimen zegt de pedagogisch medewerker: 'Ik zie dat Yassin al begonnen is met het opruimen van de bouwhoek, Tessa en Max ik zou graag willen dat jullie Yassin helpen dan is het zo klaar en kunnen we lekker gaan buitenspelen'.*
- ✓ De pedagogisch medewerker spreekt waardering uit voor de initiatieven, ideeën en gedachtes van de kinderen. *'Dat is lief van jou Mason dat je Sem helpt met het opruimen van de potloden'* Tijdens de start van een thema maakt de pedagogisch medewerker samen met de kinderen een woordspil en zegt: *'zoals jullie weten hebben wij nu het thema winter, waar denken jullie aan bij de winter?' waarop een kind enthousiast roept: 'sneeuw'!*
- ✓ De pedagogisch medewerker staat open voor onderlinge discussie of weerwoord en kapt deze niet af, maar probeert de gedachtegang van het kind te achterhalen door het gesprek aan te gaan. Wij geloven dat kinderen hierdoor een mening leren vormen en voelen dat er naar hen wordt geluisterd. Wat weer zorgt voor meer wederzijds respect.
- ✓ De pedagogisch medewerker laat kinderen meedenken en meepraten. Als er een probleem moet worden opgelost *Zoals: Er zijn twee poppen en drie kinderen willen graag met een pop spelen. De pedagogisch medewerker vraagt: 'Hoe denken jullie dat we dit nu kunnen oplossen?'* Wij geloven dat wij kinderen op deze manier meer kunnen bijbrengen dan wanneer de volwassenen met een oplossing komt.
- ✓ Kinderen krijgen de tijd om iets zelf te doen of iets af te maken. Wij hanteren geen tijdsdruk bij bijvoorbeeld knutselwerkjes of klimparcours. Kinderen mogen dit op hun eigen tempo volbrengen. Dit omdat wij geloven dat dit de ontwikkeling en het plezier en zelfvertrouwen dat het kind ervaart ten goede komt.
- ✓ De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor de eigen initiatieven en gedachten van het kind. *Tijdens het bouwen met de blokken is een kind vooral bezig met het tellen van de blokken. De pedagogisch medewerker zegt: 'Sanne ik zie dat jij al tot vijf kan tellen wat knap van jou!' Het kind glimlacht trots en gaat door met tellen.*
- ✓ De pedagogisch medewerker vraagt naar ervaringen, gedachtes, gevoelens en interesses van de kinderen. Dit gebeurt vooral in de kring en aan tafel of tijdens één op één momenten. Tijdens het kringmoment is er een moodboard en mogen de kinderen met een pictogram laten merken hoe zij zich voelen die dag. Hier wordt vervolgens ook op ingespeeld door, door te vragen. *Bijvoorbeeld: 'Waarom ben je blij vandaag?'*
- ✓ De pedagogisch medewerkers raken het kind op een zorgvuldige manier aan door dit van tevoren aan te kondigen en de reactie van het kind af te wachten. Op deze manier dragen wij bij aan de zelfstandigheid van het kind om zelf zijn grenzen aan te geven.

2.1.2 SENSITIEVE RESPONSIVITEIT

Een goede kind-pedagogisch medewerker ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn/haar leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. De gehechtheidrelatie is de gevoelsmatige relatie die groeit tussen de opvoeder en het kind. Er kunnen naast de ouders meerdere personen zijn, waaraan het kind zich gaat hechten, bijvoorbeeld de pedagogisch medewerker in de kinderopvanginstelling.

Vanuit de gehechtheidrelatie met de pedagogisch medewerker ervaart het kind de veilige basis die nodig is om op eigen houtje dingen te durven ondernemen. Als het kind zich niet zo prettig voelt kan het terugvallen op deze persoon. De pedagogisch medewerker zijn zich bewust van de gehechtheidrelatie en gaan hier zorgvuldig mee om. Zoals in onze visie beschreven hechten wij grote waarde aan de zelfstandigheid en eigenheid van het kind. Deze visie hanteren wij ook in het een band creëren met het kind. Kinderen mogen op hun eigen tempo en hun eigen manier vertrouwd raken met de pedagogisch medewerkers. Hierbij kijken de pedagogisch medewerkers naar wat het kind nodig aangeeft en nodig heeft. De grootte van de groep is hierop afgestemd, door niet gebruik te maken van de groepsgrootte mogelijkheden met 3 volwassenen.

De pedagogisch medewerkers proberen door middel van hun eigen gedrag het kind te laten merken dat:

- ✓ Zijn/haar aanwezigheid op prijs gesteld wordt;
- ✓ Elkaars eigenheid gerespecteerd wordt;
- ✓ Er vertrouwen is in elkaar;
- ✓ Er vriendelijk met elkaar wordt omgegaan;
- ✓ Er rekening gehouden wordt met elkaar;
- ✓ Geprobeerd wordt elkaar te begrijpen.

De groepsleiding ontwikkelt een veilige band met de kinderen. Zij zorgen ervoor dat de kinderen gezien en gehoord worden. Kinderen voelen dan dat ze geaccepteerd zijn. Wij geven hier op de volgende manier in de praktijk vorm aan:

- ✓ De pedagogisch medewerker laat merken dat zij het kind accepteert zoals hij/zij is door het kind op een positieve manier te benaderen en te benoemen wat zij bij het kind ziet en het kind specifieke complimenten te geven over hetgeen het kind aan het doen is.
- ✓ De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om dingen op hun eigen manier te doen door de kinderen veel zelfstandigheid en ruimte te geven.
- ✓ De pedagogisch medewerker geeft kinderen de ruimte om hun eigen talenten en voorkeuren te ontdekken door veel verschillende activiteiten aan te bieden.
- ✓ De pedagogisch medewerker let op de signalen van kinderen en speelt in op diens behoefte;
- ✓ De pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan de verschillende emoties van het kind.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes benaderen wij kinderen vanuit sensitieve responsiviteit op de onderstaande manier:

- ✓ De pedagogisch medewerkers zorgen voor voldoende tijd en kansen om alle kinderen te leren kennen. Bijvoorbeeld tijdens het wenproces wordt gekeken naar de eigen behoefte van het kind. Door geduld, liefde het kind laten voelen dat je er voor hem bent dragen wij er zorg voor dat het kind zich op zijn gemak voelt. Wij handelen hierbij naar ons motto: 'Geen aandacht is verwennen.'
- ✓ Wij benaderen de kinderen op een positieve manier, en zijn consequent in het pedagogisch handelen. Dit uit zich in dat wij de kinderen regelmatig waardering of een compliment geven.
- ✓ Wij zien erop toe dat verlegen of kleinere kinderen niet worden overruled door de grotere kinderen. *Tijdens het fruitmoment aan tafel zijn twee kinderen de hele tijd aan het woord zijn en vertellen enthousiast over hun gekregen kerstcadeautjes. De pedagogisch medewerker ziet dat er twee kinderen aan tafel stilletjes zitten te luisteren en besluit dan te zeggen: 'Max en Amir, wat leuk om te horen wat jullie hebben gekregen. Ik ben ook heel erg benieuwd wat Yasmin en Chelsey gaan doen.'*
- ✓ Wij leven ons in, in de belevingswereld van het kind en hebben kennis van de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt en de verschillen in de ontwikkeling van jongens en meisjes.
- ✓ De pedagogisch medewerker maakt oogcontact en wacht de reactie van een kind af voordat ze reageert.
- ✓ Pedagogisch medewerkers begroeten elk individueel kind wanneer het binnenkomt of wij het kind van school ophalen en noemt de kinderen regelmatig bij naam. Daarnaast onderneemt de pedagogisch medewerker gedurende de dag diverse contactinitiatieven.
- ✓ Pedagogisch medewerkers zijn tijdens vrij spel en activiteiten altijd toegankelijk. Dit uit zich doordat pedagogisch medewerkers altijd contact met alle kinderen van de groep houden, door rustig rond te kijken en zo nodig te reageren op signalen van kinderen. *Drie kinderen spelen in de bouwhoek en maken een hoge blokkentoren. De pedagogisch medewerker bekijkt het spel van een afstandje en ziet dan dat er een jongetje vlak naast de bouwhoek staat af en toe naar de jongens kijkt, maar er niet op af stapt. Ze loopt naar het jongetje toe kijkt hem aan en zegt: 'dat is een hoge blokkentoren, lijkt het jou ook leuk om mee te spelen?' het jongetje knikt.*
- ✓ Als pedagogisch medewerkers bij de kinderen weglopen, om bijvoorbeeld iets te pakken, dan benoemen zij aan de kinderen wat zij gaan doen alvorens zij van de kinderen/ groep weglopen. *'ik loop even naar de koelkast om nog wat melk te pakken'.*
- ✓ De pedagogisch medewerkers hebben gedurende de hele dag een observerende houding, zij zien elk individueel kind en houden overzicht over de groep. Als een kind een signaal afgeeft, in mimiek, woorden of lichaamshouding reageren zij hierop door met het kind te praten en eventueel emoties te benoemen maar ook door een knuffel of ander lichamelijke contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft.
- ✓ Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes mogen emoties er zijn en proberen wij de emoties van de kinderen zoveel mogelijk te benoemen, dit laten wij bij het kinderdagverblijf in eerste plaats door de kinderen zelf doen. Door de vraag te stellen; *'hoe voel je je nu?'.* Indien een kind geen woorden kan geven aan zijn gevoel en/of emotie zal de pedagogisch medewerker dit doen door bijvoorbeeld te zeggen *'ik zie dat je boos bent, klopt dit?' ,* hierdoor leert het kind welke emoties het ervaart, dat deze emotie gevoelt mag worden maar ook hoe het hiermee om kan gaan. Daarnaast zal de pedagogisch medewerker ook haar eigen emotie en gevoel benoemen als dat nodig is binnen de situatie.

- ✓ Pedagogisch medewerkers spreken op een rustige toon met de kinderen en maken hierbij altijd oogcontact en zitten zo nodig op kind hoogte, in gesprek met het kind stelt zij zoveel mogelijk open vragen. Daarnaast laat de pedagogisch medewerker de kinderen merken dat er naar ze geluisterd wordt door zowel verbaal als non-verbaal (knikken) te reageren op wat het kind zegt. Concreet wordt dit gedaan door in gesprek met het kind door te vragen, het verhaal samen te vatten, iets te herhalen, te knikken met het hoofd of soms te reageren met een toestemmend geluid. Het uitgangspunt is actief te luisteren om op deze manier het kind te stimuleren vrij te vertellen over zijn belevenissen.
- ✓ *Tijdens het verschonen wijst een kind naar zijn schoenen en zegt enthousiast: 'spiderman, spiderman' waarop de pedagogisch medewerker zegt: 'heb jij nieuwe spiderschoenen gekregen?' het kind knikt en zegt: 'mama, mij kopen' waarop de pedagogisch medewerker zegt: 'heeft mama die schoenen voor jou gekocht?'*
- ✓ De pedagogisch medewerker laat een sensitieve lichaamstaal zien door; zoveel mogelijk op kind hoogte te zitten, vriendelijke de groep rond te kijken, te lachen naar kinderen en een open houding aan te nemen.
- ✓ De pedagogisch medewerker geeft regelmatig een concreet compliment aan individuele kinderen, daarbij noemt zij de kinderen bij eigen naam.
- ✓ *'Busra ik zie dat jij zelf smeerkaas op je brood aan het smeren bent, dat vind ik heel knap van jou!'*
- ✓ De pedagogisch medewerker benoemt wat ze doet, wat de kinderen doen en wat er om hen heen gebeurt. Op deze manier zorgt de pedagogisch medewerker voor een zekere mate van voorspelbaarheid en laat de kinderen weten dat ze opgemerkt worden en er dus mogen zijn.
- ✓ *Tijdens het bouwen van een lego toren duwt een kind de toren per ongeluk om, waardoor de toren met een harde knal op de grond valt en een paar kinderen daardoor verschikt op kijken. Daarom zegt de pedagogisch medewerker zegt: 'oh de toren is omgevallen, dat kan gebeuren en is niet erg. Zullen we proberen een andere toren te maken?'*
- ✓ De pedagogisch medewerker ziet de individuele behoefte van een kind en reageert hierop, door vragen te stellen als *'ik zie je binnen rennen, is het een idee om buiten een potje voetbal te spelen?'*. Maar legt ook uit wanneer er niet aan een behoefte tegemoetgekomen kan worden door bijvoorbeeld te zeggen: *'ik zie dat je ook met die speelgoedauto wil spelen, maar Demi speelt daar nu mee. Zullen we afspreken dat als de grote wijzer op de 6 staat jij er mee mag spelen?'*.

2.1.3 STRUCTUUR EN GRENZEN STELLEN

Een omgeving met duidelijke rituelen, structuur en grenzen geeft kinderen een geborgen en veilig gevoel. Structuur en voorspelbaarheid zorgen ervoor dat kinderen zich kunnen voorbereiden op wat komen gaat, doordat zij weten waar ze aan toe zijn. Regels en grenzen bieden kinderen de mogelijkheid in wat er van hen verwacht. De op deze verkregen benoemde structuur zorgt niet alleen voor rust maar ook voor emotionele veiligheid. Vanuit deze emotionele veiligheid hebben kinderen de ruimte om hun omgeving te verkennen.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij kinderen structuur en grenzen aan op de volgende manier:

- ✓ De pedagogisch medewerker is ten alle tijden het voorbeeld voor kinderen. In haar communicatie en omgang met kinderen, ouders en collega's laat zij dan ook voorbeeldgedrag zien. Wij zijn ons ervan bewust dat wij een rolmodel zijn voor de kinderen. Omdat er enkel vrouwen op Kinderdagverblijf de Lolifantjes werken proberen wij om ook een rolmodel voor de jongens te zijn door bijvoorbeeld regelmatig met hen te stoeien en door meer voor te doen welk gedrag wij van hen verwachten in plaats van dit te benoemen.
- ✓ Er wordt gedurende de opvang gewerkt volgens de dagindeling. Op deze manier is er een duidelijke structuur en weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt. Op de groepen hangt een bord met de dagplanning weergegeven in afbeeldingen.
- ✓ De pedagogisch medewerkers geven zoveel mogelijk positieve gedragsaanwijzingen. In de eerste plaats wordt positief gedrag beloont en wordt er zo min mogelijk 'nee' tegen het kind gezegd. Wanneer een kind de regels uit het oog verliest en een regel heeft overtreden zal de pedagogisch medewerker passend bij het taalniveau van het kind in gesprek gaan. Afhankelijk van de leeftijd van het kind worden er dan open of juist gesloten vragen gesteld. Op deze manier krijgt het kind de kans om op zijn of haar eigen gedrag te reflecteren om zo tot een oplossing of het gewenste gedrag te komen.
- ✓ *Een kind zit aan tafel met een puzzel en gooit alle puzzelstukjes op de grond, waarop de pedagogisch medewerker zegt: 'Sammy ik zie dat je alle puzzelstukjes op de grond gooit, met de puzzelstukjes'*

maken we een puzzel. Je mag de puzzelstukjes van de grond oprapen en in de puzzel stoppen of de puzzel opruimen en ander speelgoed kiezen.'

- ✓ Wanneer het ongewenste gedrag gevaar met zich meebrengt kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen om het kind uit de situatie te halen door het spel te stoppen en het kind te vragen om iets anders te kiezen. Indien het ongewenste gedrag blijft aanhouden kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen om na een aantal gesprekjes het kind een time-out te geven. Tijdens deze time-out duurt (niet meer dan 3 minuten) krijgt het kind de kans om in een prikkelarme omgeving na te denken over zijn gedrag/ wat hij zij anders kan doen. Hierbij wordt altijd gekeken naar de behoefte van het kind of deze methode wordt ingezet.
- ✓ Op de groep zijn groepsregels, waarbij een positieve benadering altijd het uitgangspunt is. De regels hangen op de groep op het bord weergegeven in pictogrammen. Gedurende de dag zal er aandacht besteed worden aan deze regels, bijvoorbeeld tijdens een groeps gesprek aan tafel.
- ✓ *Tijdens het eten zegt een kind: 'juf Esra zit op haar knieën' waarop de pedagogisch medewerker zegt: 'Ik zie het Danny, wat doen we als we aan tafel eten dan zitten we op onze...?' de kinderen roepen in koor: 'billen'.*
- ✓ Op de verschillende groepen binnen het kinderdagverblijf werken vaste pedagogisch medewerkers. Bij ziekte en/of verlof is er, afhankelijk van, de groepsgrootte in ieder geval 1 vaste pedagogisch medewerker aanwezig. De pedagogisch medewerker waardeert positief gedrag zoveel mogelijk. Dit doet zij door het geven van complimenten. Kinderen kunnen ook stickers verdienen als zij bijvoorbeeld goed geluisterd of geholpen hebben.
- ✓ De pedagogisch medewerker zorgt voor herkenbare stappen bij situaties en overgangssituaties.
- ✓ *'Als we zo meteen klaar zijn eten gaan we verschonen en dan naar bed'.*
- ✓ Overgangsmomenten worden aangegeven met liedjes. In de ochtend tijdens het kringmoment wordt altijd het 'goedemorgen liedje' gezongen. Dit liedje bereidt de kinderen voor en vertelt de kinderen wat zij gaan leren vandaag. Tijdens het opruimen wordt het 'opruim liedje' gezongen.
- ✓ Positief gedrag wordt op verschillende manieren beloond zowel verbaal als non-verbaal. De pedagogisch medewerker geeft veel complimenten aan het kind, glimlacht naar het kind of steekt een duim omhoog om te laten weten dat zij het gedrag van het kind waardeert. Verder kunnen kinderen ook stickers verdienen als zij bijvoorbeeld goed hebben geholpen of geluisterd.
- ✓ De pedagogisch medewerker probeert situaties waarbij wellicht grensoverschrijdend gedrag getoond kan worden zoveel mogelijk voor te zijn door alert en adequaat te handelen en te benoemen wat zij van de kinderen verwacht.
'Als jullie zo hard stoeien dan kan er iemand zich straks pijn doen. Jullie mogen wat rustiger stoeien.'

2.1.4 PRATEN EN UITLEGGEN

Bij de interactie tussen kind en pedagogisch medewerker geven we onze visie over onze omgang met kinderen en hoe we omgaan met de te verwerven competenties van kinderen. We proberen zo veel mogelijk te communiceren met de kinderen om hun emotionele ontwikkeling en hun taalontwikkeling te stimuleren. Dat betekent veel luisteren, reageren op hun verhalen en vragen, herhaling, grapjes maken en vertellen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers gelijkwaardig is, waarbij pedagogisch medewerkers mét en niet over de kinderen praten. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes wordt deze interactievaardigheid concreet toegepast in de praktijk op de volgende manieren:

- ✓ Zoals in onze visie naar voren komt vinden wij luisteren naar het kind een van de belangrijkste eigenschappen die de pedagogisch medewerker in haar handelen moet laten zien. Pedagogisch medewerkers luisteren naar wat het kind zegt door (non-verbaal) oogcontact met het kind te hebben en (verbaal) te laten merken dat zij het kind heeft gehoord door samen te vatten of een vervolgvraag te stellen.
De pedagogisch medewerker zit met het kind aan tafel het kind wijst naar buiten waar een regenboog verschijnt. De pedagogisch medewerker kijkt het kind aan en zegt: 'Ik zie dat je naar een regenboog wijst!' Het kind knikt. 'Weet je welke kleuren er in de regenboog zijn?' Hierna kan de pedagogisch medewerker als het kind hier interesse in heeft een activiteit aan koppelen door bijvoorbeeld een regenboog te gaan kleuren. Dit alles gebeurt vanuit onze visie dat de pedagogisch medewerker de ontwikkeling en interesses van het kind volgt.
- ✓ De pedagogisch medewerker geeft kinderen de gelegenheid om zelf te bepalen waar zij over willen praten. Bijvoorbeeld tijdens de kring mogen kinderen zelf vertellen wat zij zelf iets vertellen aan de groep. Dit kan gaan over het weekend of over iets anders dat in hun leven is gebeurd.

- ✓ De kinderen krijgen ook de ruimte om zelf ideeën/activiteiten te bedenken. Pedagogisch medewerkers vragen hiernaar. Zoals: 'Wat zouden jullie leuk vinden om met het thema: "herfst" te doen? Hierbij geven wij de (oudere) kinderen ook de kans om dit zelf uit te voeren waarbij de jongere kinderen hen mogen helpen.
- ✓ De pedagogisch medewerker breidt uit wat de kinderen zeggen door, door te vragen en ook andere kinderen erbij te betrekken zoals: 'Ben jij ook wel eens in de dierentuin geweest?'
- ✓ De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de inhoud en woordgebruik past bij het ontwikkelingsniveau van het kind en helpt het kind om zijn of haar verhaal te vertellen door het stellen van vragen of een kleine samenvatting te geven. Hierbij houdt zij in haar achterhoofd ook de verschillen tussen jongens en meisjes. Meisjes hebben over het algemeen een grotere woordenschat dan jongens.
- ✓ De pedagogisch medewerker moedigt het kind aan om ideeën, gedachtes en gevoelens te verwoorden.
'Hoe voelde het toen Patrick jou de bal gaf?' of 'Wat denk jij dat we het beste kunnen doen met deze kapotte speelgoedauto?'
- ✓ De pedagogisch medewerker benoemt al haar handelingen aan de kinderen op het moment dat ze plaatsvinden, maar ook voordat ze zullen plaatsvinden om zo voorspelbaar te kunnen zijn. Wanneer de situatie dit toe laat wacht ze eerst de reactie van het kind af om hier vervolgens weer sensitief op te reageren.
- ✓ De pedagogisch medewerker zal naast het communiceren met kinderen de woordenschat van kinderen spelenderwijs vergroten door bijvoorbeeld het zingen van liedjes en het voordragen van versjes, rijmpjes en moppen.
- ✓ De pedagogisch medewerker heeft extra aandacht voor kinderen die de Nederlandse taal nog niet of gedeeltelijk beheersen, door naast het benoemen van handelingen en situaties deze zo veel mogelijk aan te wijzen/ uit te beelden, wanneer kinderen in de eigen taal praten in het Nederlands terug te praten en kinderen zoveel mogelijk aan te moedigen, te complimenteren maar waar nodig ook te verbeteren. Hier wordt ook in ons VVE-programma veel aandacht aan besteed.
- ✓ De pedagogisch medewerker 'verbetert' het kind door het goede woord of zin in correct Nederlands te herhalen.
Het kind zegt: 'Ik heb gister limonade gedrankt.' De pedagogisch medewerker zegt: 'Heb jij gister limonade gedronken?' Kind: 'Ja gister.' Pedagogisch medewerker: 'Wat fijn dat jij dat gister gedronken hebt.' 'Zijn er nog meer dingen die je gister gedronken hebt?' Kind: 'Ik heb ook melk gedronken.' Pedagogisch medewerker: 'Wat lekker en wat knap dat jij dat zo goed kunt vertellen!'
- ✓ De pedagogisch medewerker schept een rijke talige setting door inrichting en de materialen. De groepen zijn verdeeld in hoeken. Op de groep hangen ook dagritme kaarten, knutselwerkjes op ooghoogte en is een thema tafel aanwezig.
- ✓ De pedagogisch medewerker werkt regelmatig in kleine groepjes. Iedere ochtend is er een kring waarin niet alleen het dagritme wordt besproken maar ook hoe de kinderen zich voelen. Bij het werken in kleine groepjes wordt er ook gekeken naar de behoefte van de kinderen en hier wordt vervolgens op ingespeeld.

2.1.5 MENTORSCHAP

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes heeft elk kind zijn of haar eigen mentor, dit is een van de vaste medewerkers van de groep. Tijdens de intake hoort u als ouder mondeling wie de mentor van uw kind zal zijn. Hieronder wordt beschreven wat de verantwoordelijkheden van de mentor zijn:

- ✓ De mentor is verantwoordelijk voor het maken van de observaties en houden van de oudergesprekken. Indien ouders naast de jaarlijkse oudergesprekken behoefte hebben aan meerdere oudergesprekken is dit, in overleg met de mentor, mogelijk.
- ✓ De mentor is verantwoordelijk voor het observeren van het gedrag van uw kind en bespreekt met u eventuele bijzonderheden. Dit gebeurt één keer per jaar. De mentor observeert het kind aan de hand van de observatiemethode: Peuterplusplan.
- ✓ De bevindingen vanuit het Peuterplusplan worden opgeslagen door de mentor in het kind dossier.
- ✓ De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht naar het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang.
- ✓ De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders over de ontwikkeling van hun kind. Als er meer observaties nodig zijn dan kunnen deze door de mentor worden gerealiseerd.

Een uitgebreide beschrijving van de observatiemethoden en de oudergesprekken wordt beschreven in paragraaf 1.6.1.

2.1.6 WENNEN

Bij binnenkomst van een nieuw kind ontfermt een vaste pedagogisch medewerker zich over het kind. Er is veel aandacht voor het zich thuis voelen op de vestiging en om een relatie op te kunnen bouwen met de pedagogisch medewerker. Deze pedagogisch medewerker is ook het aanspreekpunt voor de ouder van dat kind. Het kind neemt enorm veel indrukken op in deze periode en kan nog erg verlegen zijn. Dit is niet erg het kind krijgt bij ons alle rust om. We begeleiden het kind aan de hand van zijn/haar behoefte en laten hem/haar kennismaken met de groep. Het wennen verloopt bij het ene kind makkelijker dan bij het andere. Tijdens het wennen speelt bij ouders het proces van loslaten een belangrijke rol. Het is daarom belangrijk om het kind en de ouders tijd te geven om aan de nieuwe situatie te laten wennen en dit stapsgewijs op te bouwen.

De eerste stap kan een gezamenlijk bezoek zijn aan de groep waar het kind naar toe zal gaan. Hierna kan de tijd dat het kind alleen in de groep is langzaam verlengd worden zodat het rustig kan wennen aan de nieuwe omgeving en indrukken. Aan de hand van onderstaand schema worden ouders ingelicht over de wenn periode. De ouders mogen ieder moment van de dag bellen om te vragen hoe het gaat. De pedagogisch medewerkers zullen ook foto's maken voor de ouders om te laten zien hoe hun dag ongeveer is gegaan.

Hieronder is een wenschema te zien voor kinderen die nieuw zijn bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes, wanneer het in de praktijk blijkt dat een kind behoefte heeft aan een langere of kortere wennperiode kan er in samenspraak met ouders afgeweken worden van onderstaand wenschema. Het externe wenschema gaat over kinderen die nog niet bekend zijn bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes. Het interne wenschema gaat over kinderen die overgaan naar een andere stamgroep binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes.

Extern wenschema

DAGEN	TIJDEN	UITLEG
Eerste wendag	9.00 – 13.00 uur	Ouders brengen het kind en mogen indien gewenst 15 – 60 minuten op de groep blijven. Kinderen eten in het ochtendbrood, doen bij interesse mee met de activiteit en eten warm mee. Na de lunch halen ouders het kind weer op.
Tweede wendag	9.00 – 15.00 uur	Ouders brengen het kind, nemen afscheid en verlaten de groep. De dag zal uit dezelfde onderdelen bestaan als op de eerste wenn dag aangevuld met dat de kinderen na het warm eten gaan slapen. Ouders halen de kinderen op wanneer ze wakker zijn.

Intern wenschema

DAGEN	TIJDEN	UITLEG
Eerste wendag	9.00 – 12.00 uur	Ouders brengen het kind en mogen indien gewenst 15 – 60 minuten op de groep blijven. Kinderen eten in het ochtendbrood, doen bij interesse mee met de activiteit en eten warm mee. Na de lunch halen ouders het kind weer op.
Tweede wendag	9.00 – 15.00 uur	Ouders brengen het kind, nemen afscheid en verlaten de groep. De dag zal uit dezelfde onderdelen

		bestaan als op de eerste wen dag aangevuld met dat de kinderen na het warm eten gaan slapen. Ouders halen de kinderen op wanneer ze wakker zijn.
--	--	--

Bij overgang naar een ander stamgroep gaat het wennen wat makkelijker, omdat de kinderen regelmatig bij elkaar spelen en bij binnenkomst in de ochtend worden ze al opgevangen in de peutergroep. Hierdoor zijn de baby's gewent aan de leidsters en de kinderen die op de peutergroep zijn.

2.1.7 VASTE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

Als een kind jonger is dan één jaar, zijn er maximaal twee vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind jonger dan één jaar. Als een kind één jaar of ouder is, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind. Als er meer dan drie beroepskrachten tegelijkertijd werken in de stamgroep, zijn er maximaal vier vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

Er zijn twee uitzonderingen op het bovenstaande:

- Kinderen waarvan uit de overeenkomst blijkt dat er gebruik wordt gemaakt van dagopvang op wisselende dagen per week. In dat geval kan het zijn dat het kind niet gekoppeld wordt aan een vaste stamgroep, stamgroepruimte en vast aantal beroepskrachten.
- Als de ouder schriftelijke toestemming geeft dat hun kind voor een overeengekomen periode in een andere stamgroep dan de eigen stamgroep mag worden opgevangen. Dan kan er afgeweken worden van het aantal stamgroepen, stamgroepruimte en vaste aantal gekoppelde beroepskrachten.

Als Kinderdagverblijf de Lolifantjes het organisatorisch, na inspanning, toch niet voor elkaar krijgt om de vaste gezichten in te plannen, bijvoorbeeld wegens ziekte, vakantie of verlof van één of meerdere vaste beroepskrachten, kan er afgeweken worden van het aantal vaste beroepskrachten mits er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Zo is er bijvoorbeeld een inspanning gedaan om te zorgen dat ziekte of vakantie wordt opgelost door het inzetten van vaste beroepskrachten op de groep en gaat het om een kortdurende periode van maximaal vier aaneengesloten weken. Daarnaast zijn er ten hoogste twee of drie vaste beroepskrachten beschikbaar als vast gezicht.

Er kan maximaal vier aaneengesloten weken afgeweken worden van het vaste-gezichten criterium bij ziekte, vakantie of verlof. In een dergelijke situatie streeft Kinderdagverblijf de Lolifantjes ernaar om de emotionele veiligheid van de kinderen en stabiliteit op de groep zoveel mogelijk te waarborgen. Om dit te realiseren, wordt er eerst gezorgd voor vervanging door een andere vaste medewerker van dezelfde groep. Indien dit niet mogelijk is, wordt er gezocht naar een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een bekende invalkracht. Wanneer er geen vaste beroepskracht of bekende invalkracht in kan vallen, neemt Kinderdagverblijf de Lolifantjes de volgende maatregelen om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen:

- Het dagritme is uitgewerkt en hangt op een zichtbare plek op de groep. Invalkrachten zijn op deze manier snel op de hoogte van het dagritme.
- Informatie over de behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen kan worden teruggevonden in de kindmap op de groep en via ons digitale kindsysteem Peuterplusplan. Relevante informatie kan gemakkelijk opgezocht worden, zodat de kinderen de juiste zorg en voldoende aandacht krijgen.
- Wanneer een (onbekende) invalkracht samenwerkt met een vaste beroepskracht, wordt er een duidelijke taakverdeling vastgesteld. De invalkracht zal zich gedurende de dag meer bezighouden met randzaken en ondersteunende taken, terwijl de vaste beroepskracht zich richt op de meer intieme verzorgingsmomenten en momenten van individuele aandacht voor de kinderen.

2.2 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

2.2.1 MOTORISCHE VAARDIGHEDEN

Zoals in onze visie omschreven hechten wij grote waarde aan het bieden van bewegingsvrijheid en de mogelijkheid om zelfstandig op ontdekking te gaan. Hierbij is de motorische ontwikkeling van kinderen van essentieel belang.

De lichamelijke ontwikkeling van kinderen wordt onderverdeeld in de grove en fijne motoriek en het ontwikkelen van de zintuigen. Onder grove motoriek wordt verstaan de samenhang en bewegingen van de armen, benen en de romp zoals steunen, zitten, rollen, gooien, lopen, buigen, springen, ook wel de grote bewegingen genoemd.

Onder fijne motoriek verstaan we de fijne oog- hand coördinerende bewegingen zoals vasthouden, aankleden, zelfstandig eten, kralen rijgen, blokken opstapelen, etc. Hier vallen kleine bewegingen onder waar wat meer aandacht of concentratie voor nodig is.

Binnen de leeftijd van een baby tot aan een peuter/schoolgaand kind maken kinderen grote sprongen in hun motorische ontwikkeling. Ze zal het eerste jaar bestaan uit omrollen, tijgeren, kruipen, optrekken, zelfstandig staan en vervolgens de eerste stapjes te zetten. Waarbij de opvolgende jaren bestaan uit meer ingewikkeldere bewegingen zoals zelfstandig eten en drinken, springen, rennen, skaten en voetballen. Te zien is dat de fijne en grove motoriek nauw met elkaar verbonden zijn. Vaak moet eerst een beweging binnen de grove motoriek ontwikkeld zijn, voordat een kind een activiteit binnen de fijne motoriek kan uitvoeren. Daarnaast staat de motorische ontwikkeling in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden, zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden. Er is dus te zien dat motorische vaardigheden nodig zijn voor de ontwikkeling van een zelfstandig individu.

Om de ontwikkeling van deze motoriek te stimuleren/bevorderen worden er dagelijks activiteiten door de pedagogisch medewerkers met de grote kinderen ondernomen. Binnen het stimuleren van de motorische ontwikkeling sluiten de pedagogisch medewerker aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus van de kinderen:

Baby's:

Jonge kinderen zijn vooral bezig met het ontdekken en verkennen van het eigen lichaam en wat ze hier allemaal mee kunnen. Allereerst zullen kinderen naar hun handen en voeten voetjes kijken en niet snel daarna zullen ze op ontdekkingstocht gaan wat ze hier allemaal mee kunnen met name op het sensomotorisch gebied; hard, zacht, ruw of koud. Naarmate baby's ouder worden breiden de bewegingen zich uit waardoor ze en gaan ze bijvoorbeeld omrollen en kruipen en worden de bewegingen gecontroleerd en fijner zoals het vasthouden van een beker en toepassen van de pincet greep; de grove en fijne motoriek is zich aan het ontwikkelen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de motorische ontwikkeling van baby's op de onderstaande manier:

- ✓ Door het aanbieden van Sensomotorisch materiaal, zoals een rammelaar of voelboekje.
- ✓ Door het organiseren van Sensomotorische activiteiten, zoals vingerverven en spelen met water.
- ✓ Baby's de ruimte geven om te bewegen door hen in de openruimte op een groot speelkleed te leggen.
- ✓ Baby's onder de baby gym te leggen.
- ✓ Door het aanbieden van verschillende materialen, zoals blokken, ballen en ringen die de baby's kunnen
- ✓ Door samen te bewegen/dansen op muziek
- ✓ Door het aanbieden van huishoudelijke materialen aanbieden; zoals plastic bakjes, bekens en borden.
- ✓ Door het aanbieden van een voorbereide ruimte; speelgoed en materiaal ligt zo veel mogelijk zichtbaar in de ruimte, waardoor kinderen geprikkeld en uitgedaagd worden tot het spel.

Dreumesen:

Vanaf het moment dat kinderen kunnen lopen wordt hun wereld letterlijk en figuurlijk groter en zullen zij deze nieuwe wereld steeds verder gaan verkennen. De bewegingen zullen steeds ingewikkelder motorische vaardigheden bevatten. Denk daarbij aan klimmen, rennen, zelfstandig eten en drinken en het tekenen met een potlood. Doordat kinderen motorisch vaardiger zijn geworden zijn zij in staat om activiteiten van volwassenen in spelvorm na te doen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de motorische ontwikkeling van dreumesen op de onderstaande manier:

- ✓ Buiten spelen
- ✓ Het spelen van dans en beweegspellen. Denk daarbij aan 'hoofd, schouders knie en teen'
- ✓ Het aanbieden van constructiemateriaal zoals duplo of houten bokken.
- ✓ Het aanbieden van sensomotorische activiteiten, zoals kleien en het spelen met scheerschuim.
- ✓ Het (samen)spelen met een bal, zoals rollen, gooien en schoppen met de bal.
- ✓ Door kinderen activiteiten zoveel mogelijk zelf dingen laten doen, zoals zelf aan- en uitkleden.
- ✓ Door het aanbieden van knutselactiviteiten. Denk daarbij aan knippen en plakken waarbij de fijne motoriek gestimuleerd wordt.

Peuters:

Peuters ontwikkelen hun eigen 'ik' en worden zich daarom meer bewust van zichzelf, hun gevoelens en behoeftes. In deze ontwikkelingsfase kunnen kinderen al heel veel zelf en willen dan ook zoveel mogelijk activiteiten zelfstandig uitvoeren: van het aantrekken van sokken en schoenen tot het zelfstandig gebruik maken van het toilet. Op deze manier maken kinderen allerlei motorische vaardigheden eigen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de motorische ontwikkeling van peuters op de onderstaande manier:

- ✓ Door kinderen zoveel mogelijk zelf dingen laten doen, zoals zelf het brood laten smeren.
- ✓ Door veel met hen buiten spelen, waarbij verschillende materialen en activiteiten de motorische ontwikkeling stimuleren. Denk daarbij aan voetballen, het neerzetten van stepjes en driewielers en een hinkelbaan.
- ✓ Het spelen van balspellen.
- ✓ Het aanbieden van constructiemateriaal, zoals lego en Kaplan.
- ✓ Het aanbieden van knutselactiviteiten waarbij de fijne motoriek centraal staat zoals, verven, knippen, plakken en prikpenen.
- ✓ Het aanbieden van sensomotorische activiteiten zoals kleien, voelen in een 'voelbak', spelen met de water/zandtafel.

Jongens

De verschillen tussen jongens en meisjes zijn ook zichtbaar binnen de motorische ontwikkeling. Vaardigheden zoals: rennen, springen en balans houden ontwikkelen zich sneller bij jongens dan bij meisjes. Daarnaast hebben jongens meer de behoefte om fysieke spel te vertonen. De reden dat jongens meer behoefte hebben aan activiteiten die de grove motoriek stimuleren komt grotendeels door de afgifte van het hormoon: 'testosteron'. Dit zorgt ervoor dat de spieren sterker worden waar ze grovere bewegingen makkelijker kunnen uitvoeren dan meisjes.

Wij vinden het belangrijk om deze mogelijkheid ook te bieden door jongens voldoende fysieke uitdagingen te geven.

Binnen kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij op de volgende manier ruimte aan het stimuleren van de motorische ontwikkeling van jongens:

- ✓ Jongens krijgen regelmatig de mogelijkheid om in de gymzaal of buiten te spelen.
- ✓ Voor jongens worden activiteiten georganiseerd waarbij ze kunnen stoeien en/of een wedstrijdelement aan de activiteit toegevoegd kan worden.
- ✓ Jongens krijgen gerichte activiteiten aangeboden waarbij zij ook hun fijne motorische vaardigheden kunnen oefenen. Jongens worden hier door de pedagogisch medewerkers ook in aangemoedigd en te gestimuleerd.

Meisjes

Meisjes hun fijne motorische vaardigheden zijn eerder ontwikkeld zoals: een potlood vasthouden, binnen de lijntjes kleuren en schrijven. Hierdoor komt het dat meisjes vaak ook meer geïnteresseerd zijn in tekenen en knutselen dan jongens. De oorsprong hiervan vindt zich in het feit dat meisjes het oestrogeen hormoon bezitten. Dit zorgt ervoor dat meisjes in hun interactie gekenmerkt worden door: coöperatie, zorgzaamheid en medeleven. Deze eigenschappen zorgen voor ander speelgedrag waarbij de voorkeur meer uitgaat naar

poppen en precieze materialen. Dit verschil in speelgedrag kan leiden tot een tekort aan het oefenen van de grove motorische vaardigheden.

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij op de volgende manier ruimte aan het stimuleren van de motorische ontwikkeling van meisjes:

- ✓ Meisjes krijgen regelmatig de mogelijkheid om met precies materiaal te spelen en worden hier ook in uitgedaagd doordat de pedagogisch medewerkers de activiteiten aanbieden op hun eigen niveau of net een beetje hoger dan hun eigen niveau.
- ✓ Op de groepen zijn verschillende mandjes en bakjes waardoor meisjes hun behoefte om te verzamelen kunnen uiten.
- ✓ Meisjes worden gestimuleerd om ook hun grove motorische vaardigheden te ontwikkelen door hier regelmatig activiteiten voor aan te bieden zoals: rennen, klimmen, voetballen. Meisjes worden hier door de pedagogisch medewerkers ook in aangemoedigd en te gestimuleerd.

Zoals hierboven te lezen is variëren wij bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes in het aanbieden van vrij spelmomenten en het aanbieden van gerichte activiteiten. Tijdens de vrij spelmomenten kunnen kinderen spelen met speelmateriaal dat aansluit bij hun eigen leeftijd en het ontwikkelingsniveau, waarbij ze de mogelijkheid krijgen om de motorische vaardigheden eigen te maken. Gedurende een activiteit worden kinderen voornamelijk gestimuleerd in de grove en fijne motoriek.

2.2.2 CREATIEVE VAARDIGHEDEN

Kinderen zijn van nature creatief en vindingrijk. Dit is voornamelijk te zien tijdens spel en het oplossen van problemen. Kinderen hebben vaak slimme, creatieve oplossingen en niet voor de hand liggende oplossingen of kunnen door middel van hun verbeeldingsvermogen van een bestaand voorwerp een verhaal bedenken. Zoals in onze visie omschreven en ook in de pedagogische visie van Maria Montessori naar voren komt willen wij bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes kinderen de ruimte geven om zelf tot ontdekken, oplossingen en het volledig uiten van hun fantasie te kunnen komen.

Voor ons als volwassenen is het vaak lastig op tot deze oplossingen of fantasieën te komen. Het is daarom de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken. Waarbij pedagogisch medewerker de kinderen stimuleert tot spel door bijvoorbeeld eerst even mee te spelen en juist afstand neemt wanneer er spel ontstaat. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden:

Baby's: de allerkleinste ontdekken de wereld door middel van voelen, horen, proeven, ruiken en zien; de zintuigen. Het ontdekken van verschillende structuren, temperaturen, vormen en gewicht gaat dan ook voornamelijk door voorwerpen in de mond te stoppen of aan te raken met de handen. Daarnaast is horen een belangrijk zintuig binnen deze ontdekkingsreis. Zo vinden baby's voorwerpen waar geluid uit komt, zoals een muziekdooze erg interessant, maar vinden ze het vaak nog leuker om zelf geluid te maken door bijvoorbeeld een voorwerp herhaaldelijk op de grond te slaan. Door het ontwikkelen van de sensomotorische ontwikkeling wordt de creatieve ontwikkeling bij baby's aangesproken. Wanneer een baby bijvoorbeeld door het slaan van een bokje op de grond geluid maakt en vervolgens op ontdekking gaat met welke andere voorwerpen hij nog meer geluiden kan maken.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de creatieve ontwikkeling van baby's op de onderstaande manier:

- ✓ Door het aanbieden van geluid producerend materiaal, zoals een rammelaar of een xylofoon.
- ✓ Door het aanbieden van sensomotorische activiteiten, zoals vingerverven en spelen met water.
- ✓ Het aanbieden van verschillende (vaak kosteloze) materialen. Denk hierbij aan stofjes met verschillende structuren, lege bakjes en bekertjes en wc rollen.

Dreumesen: de fijne motoriek zal zich bij dreumesen steeds verder ontwikkelen. Zo kunnen de meeste kinderen in deze ontwikkelingsfase een wasco-krijtje zelfstandig vasthouden, maar zullen een sensomotorische activiteit (kliederen met de handen) nog verkiezen boven een activiteit waar meer concentratie voor nodig is (verven). Rond het tweede levensjaar zie je dat kinderen steeds vaker een volwassene zullen imiteren en hiermee het fantasiespel op gang komt. Kinderen zullen hun vader en moeder bijvoorbeeld ook eten willen geven (lepel naar de mond brengen), omdat dit ook bij hen ook gebeurt.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de creatieve ontwikkeling van dreumesen op de onderstaande manier:

- ✓ Door het aanbieden van sensomotorische activiteiten, zoals kleien en het spelen met scheerschuim.
- ✓ Door het aanbieden van knutselactiviteiten. Denk hierbij aan vingerverven, scheuren en plakken.
- ✓ Het luisteren naar en dansen op muziek.
- ✓ Het aanbieden van fantasierijk speelmateriaal. Denk hierbij aan knuffels, poppen en keuken accessoires zoals pannen, potten en lepels.

Peuters: in deze leeftijdsfase breiden de fijn motorische vaardigheden zich verder uit. Dit zorgt ervoor dat peuters gericht en meer zelfstandig aan een knutselwerkje werken. Ze kunnen vaak al zelfstandig knippen, plakken en verven met een kwast. Daarnaast zie je dat in deze fase het fantasiespel zich uitbreidt naar het spelen van rollenspel zoals 'vadertje en moedertje'.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de creatieve ontwikkeling van peuters op de onderstaande manier:

- ✓ Door het aanbieden van sensomotorische activiteiten. Denk hierbij aan het plakken van verschillende (kosteloze) materialen zoals, kurken, stukjes stof en rietjes. Of het schilderen met bijvoorbeeld een afwasborstel.
- ✓ Het aanbieden van knutselactiviteiten, zoals knippen, plakken, prikpenen en stempelen.
- ✓ Het dansen op muziek en het spelen van dansspellen, zoals 'hoofd, schouders knie en teen.
- ✓ Het aanbieden van fantasierijk speelmateriaal, zoals verkleedkleden, poppen, knuffels en huishoudelijke accessoires.

Jongens

Al in de baarmoeder is te zien dat de rechterhersenhelft bij jongens groter dan de linkerhersenhelft. De rechterhersenhelft staat voor abstract denken, creativiteit en ruimtelijke vaardigheden. Toch hebben jongens meestal minder de behoefte om knutsel of andere creatieve activiteiten te gaan doen. Dit komt omdat hun fijne motorische vaardigheden nog minder ontwikkeld zijn. Jongens hebben meer de behoefte om problemen op te lossen of bouwwerken met ingewikkelde constructies te bouwen.

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij op de volgende manier ruimte aan het stimuleren van de creatieve vaardigheden bij jongens:

- ✓ Jongens krijgen de mogelijkheid om met veel verschillend soort materiaal bouwwerken te maken.
- ✓ Pedagogisch medewerkers geven jongens de mogelijkheid om problemen op hun eigen niveau op te lossen zoals: 'Hoe kunnen we dit balletje naar de overkant krijgen zonder dat hij de grond raakt?'
- ✓ Jongens worden ook gestimuleerd om mee te doen met knutselactiviteiten om meer verbindingen tussen de linker- en rechterhersenhelft te kunnen leggen. Met als doel de ontwikkeling zo volledig mogelijk te laten verlopen.

Meisjes

Bij meisjes is de linkerhersenhelft voor de geboorte iets verder ontwikkeld. De linkerhersenhelft gaat over: taal, het goed onder woorden kunnen brengen van gevoelens en emoties. Meisjes genieten vaak enorm van creatieve activiteiten zoals knutselen of tekenen. Dit komt mede ook doordat hun fijne motorische vaardigheden, die hiervoor nodig zijn al verder zijn ontwikkeld.

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij op de volgende manier ruimte aan het stimuleren van de creatieve vaardigheden bij meisjes:

- ✓ Meisjes krijgen voldoende de mogelijkheid om d.m.v. een activiteit of door zelfstandig aan het werk te gaan hun creatieve behoeften te kunnen uiten.
- ✓ Meisjes worden ook gestimuleerd om problemen op te lossen en bouwwerken te maken om meer verbindingen tussen de linker- en rechterhersenhelft te kunnen leggen. Met als doel de ontwikkeling zo volledig mogelijk te laten verlopen.

2.2.3 COGNITIEVE VAARDIGHEDEN

De cognitieve ontwikkeling gaat over het proces van het 'leren'. Binnen dit proces leren kinderen cognitieve vaardigheden zoals denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, waarnemen en werken van informatie en het terughalen en toepassen van informatie eigen te maken. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes vinden wij het vooral belangrijk dat kinderen spelenderwijs kunnen leren. Zodat zij plezier ervaren en hun motivatie van binnenuit komt om iets nieuws te leren. Voordat de cognitieve vaardigheden ontwikkeld kunnen worden is het belangrijk dat er een stevige basis is gelegd binnen de sociale, emotionele en motorische ontwikkeling. Van baby tot schoolgaand kind maken kinderen zich eigen met deze vaardigheden en doorlopen ze hierin de verschillende ontwikkelingsniveaus.

Baby's: in de eerste maanden reageert een baby vanuit een behoefte of een reflex. In deze periode gaat het geven van een reactie vaak nog automatisch en heeft een baby dit vaak niet door; een baby ervaart iets (voelt de fles of tepel bij zijn mond), reageert doormiddel van een reflex (zuigreflex) en ervaart vervolgens wat het effect hiervan is (ik drink en heb geen honger meer). Het ontdekken van de wereld gebeurt dan nog voornamelijk door de herhaling van deze reflexen. Vanaf zo'n 4 maanden begint het oorzaak-gevolg denken zich te ontwikkelen en snappen baby's dat een bepaalde actie zal leiden tot een bepaald gevolg; het rammelen van de rammelaar maakt geluid. Wanneer een kind zo ongeveer 7 maanden is kan een kind van tevoren iets bedenken om dit vervolgens uit te proberen en ontwikkelt op deze manier het doelgericht spelen. Vanaf een maand of 10 ontwikkelen kinderen eenkennigheid en snappen vanaf dat moment dat pedagogisch medewerkers andere personen zijn dan hun ouders en dat ouders ook weer terugkomen wanneer zij weglopen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de cognitieve ontwikkeling van baby's op de onderstaande manier:

- ✓ Door het spelen van verdwijnspeletjes, zoals materialen onder een doek verstoppen en weer tevoorschijn halen.
- ✓ Het aanbieden van sensomotorisch speelmateriaal, zoals een rammelaar of een voelboekje.
- ✓ Het aanbieden van geluid producerend materiaal, zoals een muziekdos of een muziekinstrumentje.
- ✓ Het spelen van Kiekeboe spellen om op deze manier in te spelen op de eenkennigheidsperiode; als papa en mama weg gaan komen ze ook weer terug.

Dreumesen: In deze leeftijdsfase leren kinderen de wereld steeds beter kennen en begrijpen. Een dreumes kan logisch nadenken en hierdoor een probleem oplossen. Wanneer een puzzelstukje bijvoorbeeld niet past, zal een dreumes net zo lang proberen tot dat het stukje wel op de juiste plaats past. Verder zie je dat de taalontwikkeling in deze ontwikkelingsfase grote sprongen maakt. Dreumesen snappen gesproken taal beter, waardoor ze een relatief simpele opdracht kunnen uitvoeren ('geef de beker maar aan de juf'). Verder neemt het oorzaak-gevolg denken toe, zo snapt een dreumes dat als het tegen een blokkentoren duwt deze toren dan zal omvallen. Tenslotte zie je dat imiteren van volwassenen of kinderen om hen heen een belangrijke leer methode is binnen het cognitieve proces van een dreumes

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de cognitieve ontwikkeling van dreumesen op de onderstaande manier:

- ✓ Het aanbieden van 'oorzaak-gevolg speelmateriaal'. Denk hierbij aan een knikkerbaan, een blokkentoren en speelmateriaal waarbij een vorm (vierkant, driehoek etc.) door de juiste opening moet.
- ✓ Het aanbieden van verschillende soorten puzzels.
- ✓ Het geven van relatief simpele opdrachten. ('zet je schoenen maar onder de kapstok')

Peuters: peuters hebben een beter inzicht in wat een actie tot gevolg kan hebben en 'denken voordat ze doen', terwijl een dreumes van de gevolgen van zijn acties leert. Hierdoor snappen peuters vaak al heel goed waar bepaalde materialen voor dienen. Binnen deze leeftijdsfase wordt het geweten ontwikkeld en leren peuters wat wel en niet mag. Ondanks het feit dat ze zich bewust zijn van bepaalde regels zie je dat zo door enthousiasme een regel onbewust overtreden wordt. Peuters zijn enorm leergierig en nemen iets niet meer zomaar aan en stellen daarom veel 'waaromvragen'. Net als dreumesen leren ook peuters door imitatie en fantasie. Zo kan tijdens spel een blokje uit de bouwhoek gebruikt worden als telefoon.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de ontwikkeling van de cognitieve ontwikkeling van peuters op onderstaande manier:

- ✓ Gesprekjes aangaan met kinderen en kleine vraagstukken voorleggen. 'Hoe denk je dat het komt dat ...'
- ✓ Het aanbieden van fantasierijk speelmateriaal, zoals poppen, verkleedkleding en huishoudelijke accessoires.
- ✓ Het aanbieden van verschillende soorten puzzels
- ✓ Het aanbieden van cognitieve activiteiten, zoals het kring spelletje als 'ik zie ik zie wat jij niet ziet'
- ✓ Het benutten van ongeplande leermomenten.

Jongens

Over het algemeen verloopt de cognitieve ontwikkeling bij jongens iets minder snel en geleidelijk dan bij meisjes. Dit heeft alles te maken met de ontwikkeling van de hersenen die bij jongens en meisjes anders verloopt. Daarnaast is de taalontwikkeling bij jongens minder snel ontwikkeld waardoor het begrijpen van en opvolgen van instructies moeilijker is voor een jongen. Wel hebben jongens een beter ruimtelijk inzicht waardoor zij over het algemeen graag willen bouwen. Verder is zoals benoemd de fijne motoriek die nodig is voor puzzelen of tekenen bij jongens minder ontwikkeld. Jongens hebben door bovengenoemde feiten hebben jongens een andere aanpak nodig wat betreft het stimuleren van de cognitieve ontwikkeling.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de cognitieve ontwikkeling van jongens op onderstaande manier:

- ✓ De pedagogisch medewerker doet veel voor aan een jongen en legt het daarna uit.
- ✓ Jongens krijgen de ruimte om hun cognitieve ontwikkeling op hun eigen manier te verlopen.
- ✓ De pedagogisch medewerkers proberen hier zo goed mogelijk op in te spelen door de juiste randvoorwaarden te bieden in: materialen, activiteiten en aanpak naar behoefte van het kind.

Meisjes

Over het algemeen verloopt de cognitieve ontwikkeling bij meisjes wat sneller dan bij jongens. Meisjes zijn vaak beter in taal waardoor zij sneller dingen kunnen begrijpen, instructies kunnen opvolgen en zelf kunnen verwoorden. Dit zijn allemaal vaardigheden die ook van invloed zijn op de cognitieve ontwikkeling. Doordat de fijne motoriek bij meisjes verder is ontwikkeld vinden meisjes het meestal leuker om te puzzelen of tekenen wat ook weer de cognitieve ontwikkeling stimuleert. Kortom, door de combinatie van de ontwikkeling van de hersenen, en de natuurlijke behoefte en aanleg om meer cognitief gerelateerde opdrachten te doen verloopt de cognitieve ontwikkeling bij meisjes sneller dan bij jongens.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de cognitieve ontwikkeling van meisjes op onderstaande manier:

- ✓ Meisjes krijgen verbaal uitleg over een puzzel of andere cognitieve opdracht.
- ✓ Meisjes krijgen de ruimte om hun cognitieve ontwikkeling op hun eigen manier te verlopen. De pedagogisch medewerkers proberen hier zo goed mogelijk op in te spelen door de juiste randvoorwaarden te bieden in: materialen, activiteiten en aanpak naar behoefte van het kind.

2.2.4 TAALVAARDIGHEDEN

Vanaf het moment dat een baby geboren wordt komt het in contact met taal en leren kinderen, door middel van gesproken taal, betekenis te geven aan de wereld om hen heen. De voertaal binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes is Nederlands. De pedagogisch medewerkers praten de hele dag met en tegen de kinderen. Ze benoemen hun eigen handelingen, de handelingen van de kinderen en de situatie om hen heen. Op deze manier leren kinderen gebeurtenissen en handelingen te koppelen aan woorden, waardoor de woordenschat zal vergroten. Daarnaast benoemen de pedagogisch medewerkers de gevoelens en behoeftes van kinderen en henzelf, waardoor kinderen emoties zullen koppelen aan bepaald gevoel (tranen horen bij huilen en verdrietig). Wanneer kinderen beginnen te praten kunnen zij hun verkregen woordenschat toepassen in de praktijk door middel van interacties met de pedagogisch medewerkers en andere kinderen op de groep. Op deze manier vindt er interactie plaats in alle leeftijdscategorieën, waarbij de pedagogisch medewerker in haar communicatie rekening houdt met de leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind.

Baby's: ondanks het feit dat baby's nog niet kunnen praten is het horen van gesproken taal heel belangrijk voor de emotionele veiligheid. Wanneer er iemand in de buurt is die hen verteld wat er om hen heen gebeurt

kunnen baby's zich voorbereiden op wat er komen gaat en horen ze dat er altijd iemand bij hen in de buurt is. Het eerste contact dat baby's zullen maken is non-verbaal dat bestaat uit het hebben van oogcontact. Naar mate baby's ouder worden zullen ze zelf geluid gaan produceren door het maken van klanken. Vanaf een maand of 7 zie je er steeds meer verbale en non-verbale contactinitiatieven plaatsvinden. Rond de eerste verjaardag zullen baby's naast klinkers ook medeklinkers laten horen, waarmee ze uiteindelijk het eerste woordje kunnen gaan vormen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de taalontwikkeling van baby's op de onderstaande manier:

- ✓ Door het benoemen van de eigen handelingen en die van het kind. 'Ik zie dat je een vieze neus hebt. Ik pak een zakdoekje, zodat ik je neus kan afwegen'.
- ✓ Door te reageren op contactinitiatieven. De reacties kunnen bestaan uit het herhalen van de gemaakte klanken, het vertalen van klanken naar woorden (een kind zegt: 'mamamama' de pedagogisch medewerker zegt: 'ja mama, die is aan het werk') of door te oefenen met het voeren van een gesprekje.
- ✓ Door het voorlezen of bekijken van een boekjes.
- ✓ Door het zingen van liedjes en daarbij begrippen en woorden zoveel mogelijk uit te beelden. ("in de maneschijn")

Dreumesen: dreumesen leren taal steeds beter begrijpen. In deze leeftijdsfase beseffen kinderen dat alle voorwerpen, dieren en mensen om hen heen een naam hebben en op deze manier zal hun woordenschat toenemen. Daarnaast leren dreumesen door het imiteren van gesproken taal in rap tempo nieuwe woorden. Dreumesen zullen deze nieuwe woorden eerst los benoemen om ze vervolgens in korte zinnen, bestaande uit 2 of 3 woorden, te plaatsen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de taalontwikkeling van dreumesen op de onderstaande manier

- ✓ Door het benoemen van de eigen handelingen en die van het kind. 'Ik dat jouw beker met melk is omgevallen. Ik maak daarom even de tafel schoon.'
- ✓ Door het benoemen van situaties. 'Tessa is een beetje verdrietig en is daarom aan het huilen'
- ✓ Door het interactief voorlezen of bekijken van een boekje. 'Waar is de koe? En wat zegt de koe?'
- ✓ Door het zingen van liedjes en daarbij begrippen en woorden zoveel mogelijk uit te beelden. ("hoofd, schouders knie en teen")
- ✓ Door het voeren van gesprekjes.
- ✓ Door het geven van kleine opdrachten. 'Leg die blokjes maar in de bouwhoek'.

Peuters: In de peuterperiode krijgen kinderen een steeds grotere woordenschat, waardoor er nu vier- en vijfwoord zinnnetjes gemaakt kunnen worden. Je ziet dan ook dat er in deze leeftijdsfase "echte" gesprekjes met de kinderen gevoerd kunnen worden in de vorm van een dialoog. Daarnaast zijn peuters aan het oefenen met het toepassen van de grammaticaregels. Omdat dit nog niet vlekkeloos verloopt is ondersteuning en begeleiding van de pedagogisch medewerkers van belang. Tot slot leren kinderen in deze periode de kleuren te herkennen en te benoemen.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de taalontwikkeling van peuters op de onderstaande manier:

- ✓ Door het ondersteunen in grammaticagebruik. Een kind zegt: 'ik ben naar huis geloopt' waarop de pedagogisch medewerker zegt: 'heb jij vandaag naar huis gelopen.'
- ✓ Door het voeren van gesprekjes voeren
- ✓ Door interactief voorlezen. 'Wie weet nog wat voor boekje dit is?' of 'wat zien jullie op het plaatje?'
- ✓ Door het zingen van liedjes en daarbij de begrippen en woorden zoveel mogelijk uit te beelden. ("hoofd, schouders knie en teen")
- ✓ Door het spelen van spelletjes waarin kleuren of begrippen benoemd worden. Denk daarbij aan memory of lotto.

Jongens

Jongens beginnen later met praten dan meisjes. Dit heeft te maken met de hersenontwikkeling. Jongens zijn over het algemeen ook minder verbaal ingesteld en hebben minder de behoefte om veel te praten. Tot hun

zesde jaar hebben jongens een minder ontwikkelde woordenschat. Daarna verloopt deze meer gelijk met die van meisjes. Jongens hebben over het algemeen ook meer last van spraakproblemen zoals stotteren.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de cognitieve ontwikkeling van jongens op onderstaande manier:

- ✓ Pedagogisch medewerkers begrijpen dat de taalontwikkeling van jongens anders verloopt en passen hun communicatie en manier van handelen waar nodig hierop aan. Zo worden gedragsaanwijzingen voorgedaan, passen de pedagogisch medewerkers hun manier van taalgebruik aan als zij merken dat het kind het niet begrijpt.
- ✓ Jongens worden op een speelse manier veel blootgesteld aan taal zodat zij dit ontwikkelingsgebied zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Meisjes

De taalontwikkeling van meisjes verloopt sneller dan die van jongens. Meisjes zijn meer ingesteld op andere mensen om hen heen en maken graag contact door middel van praten. Daarnaast hebben meisjes vaak meer interesse in 'talige' activiteiten waarbij concentratie nodig is zoals voorlezen. Hierdoor komen meisjes ook meer in aanmerking met taal dan jongens.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij de cognitieve ontwikkeling van meisjes op onderstaande manier:

- ✓ Pedagogisch medewerkers begrijpen dat de taalontwikkeling van meisjes anders verloopt dan die van jongens en passen hun communicatie en manier van handelen waar nodig hierop aan. Er worden bijvoorbeeld langere zinnen gebruikt en geven meer context bij gedragsaanwijzingen als zij merken dat het kind hier behoefte aan heeft.
- ✓ Meisjes worden op een speelse manier veel blootgesteld aan taal zodat zij dit ontwikkelingsgebied zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

2.2.5 ACTIVITEITEN BIJ KINDERDAGVERBLIJF DE LOLIFANTJES

Binnen kinderdagverblijf de Lolifantjes geloven wij dat kinderen veel kunnen leren door deel te nemen aan betekenisvolle activiteiten. Door de interesse gebieden van kinderen aan te spreken zijn zij gemotiveerd en zijn de leerresultaten optimaal.

Thema's

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes bieden wij activiteiten aan middels een thema. Een thema duurt gemiddeld 5 weken en volgt met een stopweek, om vervolgens weer met een nieuw thema te kunnen beginnen. In deze stopweek evalueren wij het thema, waarbij er rekening wordt gehouden met de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen.

Bij het bedenken van de thema's laten wij ons inspireren door de jaarfeesten en seizoenen, zoals Kerstmis en Sint maarten. Door het aanbieden van een thema maken kinderen kennis met het ritme van het jaar en de bijhorende rituelen en vieringen en maken ze kennis met mogelijk feesten en tradities. Tijdens de thema's bieden wij verschillende activiteiten aan. Daarnaast laten wij ons inspireren door VVE programma Uk & Puk en bieden wij extra taalondersteuning voor een tal van tweetalige kinderen die naar ons kinderdagverblijf komen.

Activiteiten: Ervarend leren door zelf te ontdekken

Binnen de thema's en daarbuiten worden verschillende activiteiten aangeboden. De activiteiten worden vormgegeven door te kijken naar de behoeften van de kinderen en door hierop in te spelen. Zoals een parcours met de kinderen bouwen als de kinderen behoefte hebben aan beweging. Wij willen met onze activiteiten zoveel mogelijk verschillende ontwikkelingsgebieden stimuleren zoals de: motorische, creatieve, cognitieve en sociale ontwikkeling. In lijn met onze visie van Maria Montessori laten wij kinderen kiezen of ze mee willen doen met de activiteit. Tijdens het doen van de activiteit bieden wij kinderen zoveel mogelijk zelfstandigheid om deze op eigen manier vorm te geven. In lijn met de pedagogische visie van Louis Tavecchio kijken wij bij het aanbieden van activiteiten ook naar de verschillende behoeften van jongens en meisjes. Jongens hebben over het algemeen meer behoefte aan beweging en fysieke activiteiten terwijl meisjes meer behoefte hebben aan rustige of fijne motorische activiteiten. We vinden het belangrijk dat zowel jongens als meisjes ook

gestimuleerd worden in vaardigheden die zij van nature minder bezitten. Zo worden meisjes ook uitgedaagd om risicovol spel te vertonen en jongens om juist zorgzaam spel te laten ervaren zoals de pop verzorgen.

Omgeving

Naast het aanbieden van verschillende activiteiten zal er een thematafel worden ingericht op de groep. Deze staat op kind hoogte en staat vol met bijbehorende materialen. Het doel hiervan is dat het thema gedurende de dag leeft voor de kinderen en dat zij altijd de mogelijkheid hebben om naar de tafel toe te gaan en erover te praten.

Verder vinden wij het belangrijk dat de omgeving in het algemeen stimulerend, uitnodigend en uitdagend voor de kinderen is. Hierbinnen vinden wij het belangrijk dat de nieuwsgierigheid van het kind geprikkeld wordt zodat kinderen tot onderzoeken komen en de wereld om zich heen leren ontdekken. De meeste speelmaterialen staan op een overzichtelijke manier opgeborgen waar kinderen wel de mogelijkheid hebben om deze zelf te pakken. De speelruimte is ingedeeld in verschillende speelhoeken en de inrichting is afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen en behoeften van kinderen. Dit alles om de kinderen te prikkelen en stimuleren om tot spelen te komen. Hierbinnen stellen wij hoge eisen aan een veilige speelomgeving zowel binnen als buiten.

Buitenspelen

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes proberen we dagelijks met de kinderen naar buiten te gaan. Buiten kunnen kinderen vrij spelen maar worden ook regelmatig activiteiten aangeboden zoals: stoepkrijten, verstoppertje, insecten zoeken of met warm weer met water spelen. De buitenspeelplek nodigt kinderen uit om creatief te zijn en geeft ook motorische oefensituaties zoals klimmen. Hierdoor leren kinderen omgaan met risico's, zelfvertrouwen opbouwen en hun eigen grenzen te leren kennen. Gedurende het buitenspelen zijn onze pedagogisch medewerkers zich ervan bewust dat buitenspelen goed is voor de motorische, sociale, en creatieve ontwikkeling.

2.2.6 ONTWIKKELINGSSTIMULERING

Bij de interactievaardigheid ontwikkelingsstimulering gaat het er om hoe de pedagogisch medewerkers kinderen stimuleren binnen de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling. Door de juiste manier van communiceren en houding en een activiteiten- en speelgoed aanbod dat aansluit bij de ontwikkelingsfase kan de pedagogisch medewerker een kind op een positieve wijze een kind een stapje verder brengen in zijn of haar ontwikkeling.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling door:

- ✓ De pedagogisch medewerker biedt een grote verscheidenheid aan activiteiten aan. Deze activiteiten zijn gericht op de verschillende ontwikkelingsniveaus en behoeften van de kinderen.
- ✓ De pedagogisch medewerker biedt vernieuwend materiaal aan.
'Een kind speelt regelmatig met de houten blokken. De pedagogisch medewerker laat zien hoe het kind ook duplo kan gebruiken om mee te spelen.'
- ✓ De pedagogisch medewerker begeleid het kind in zijn spel en/ of activiteit en breid dit uit zodat het kind een stapje verder maakt in de ontwikkeling. De pedagogisch medewerker speelt daarom regelmatig mee met de kinderen.
- ✓ De pedagogisch medewerkers gaan actief in gesprek met kinderen door open vragen te stellen, kinderen uit te dagen tot redeneren, overleggen en stimuleren zelf met een oplossing te komen.
- ✓ *'Hoe denk jij dat we de treinbaan moeten bouwen?'*
- ✓ De pedagogisch medewerker moedigt aan om door te zetten en geeft hierbij veelvuldig complimenten en ondersteunende opmerkingen, zoals; "goed zo", "ja, als je het zo doet gaat het goed!"
- ✓ Door de kinderen leren zelf spelen en zelf op onderzoek te gaan tijdens hun spelactiviteiten en daarmee hun eigen ervaringen op te doen. Zo zal de leidster kinderen bij het vrij spelen het kind stimuleren om verschillende onderwerpen te onderzoeken; door bijvoorbeeld iets uit de kast te pakken en ermee aan de gang te gaan.
- ✓ Door de kinderen de pedagogisch medewerkers, wanneer de situatie dit toe laat te laten helpen. Denk hierbij op de peutergroep aan bij het helpen tafeldekken.
- ✓ De pedagogisch medewerkers biedt voldoende gelegenheid tot leren door het 'zelf doen', denk hierbij bijvoorbeeld aan een peuter dat zelf zijn jas probeert aan te doen.

- ✓ De pedagogisch medewerker geeft elk kind de ruimte om te spelen en zelf het spel te bepalen. Kinderen mogen vrij in de hoeken spelen.
- ✓ De pedagogisch medewerker maakt gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren; het aangrijpen van ongeplande leermomenten. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebben, maar dat door een vraag of opmerking van een kind een leermoment ontstaat. De pedagogisch medewerker grijpt deze kans en draait de situatie om naar een leermoment. Voorbeelden zijn, een kindje benoemt een kleur van de beker die hij krijgt. De pedagogisch medewerker speelt hierop in door de andere kleuren van de bekertjes gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerker pikt signalen op van de kinderen en maakt hier een spelenderwijs, kort en leuk leermoment van.
- ✓ De pedagogisch medewerker zorgt voor een inrichting en materialen die uitdagen tot spelen ontdekken en onderzoeken. Hierbij wordt gekeken naar waar de kinderen behoefte aan hebben. De pedagogisch medewerker zijn flexibel en handelen naar wat het kind nodig heeft.
- ✓ De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen gedurende de dag en kijken op welke manier zij het kind kunnen aanspreken op de zone van naaste ontwikkeling.
Voorbeeld: Een kind houdt van puzzelen. De pedagogisch medewerker biedt het kind een moeilijkere puzzel aan.
- ✓ De groep wordt regelmatig in kleine groepjes verdeeld hierbij wordt er bewust een mix gemaakt van kinderen met verschillende ontwikkelingsniveaus zodat kinderen van elkaar kunnen leren.
- ✓ De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen een mix van vrij spel en begeleide activiteiten aan.

2.3 SOCIALE ONTWIKKELING

In de eerste levensjaren maken kinderen kennis met de sociale omgang met zichzelf en anderen. Op deze manier wordt de basis gelegd op sociaal gebied. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en hebben nog niet de mogelijkheid om zich te kunnen verplaatsen in een ander. Naarmate kinderen ouder worden zullen ze zich bewust worden van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen hier steeds beter rekening mee houden. Zo is te zien dat een kind zich ontwikkelt van een individu dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu die in contact staat met mensen om zich heen. In dit hoofdstuk zullen wij verder ingaan op de ontwikkeling van het samenspel bij kinderen en hoe wij hier in de praktijk op inspelen bij kinderdagverblijf de Lolifantjes.

2.3.1 SAMENSPEL

Kinderen ontwikkelen zich in de sociale ontwikkeling door middel van samenspel, omdat ze op deze manier in contact komen met andere kinderen. De kinderopvang biedt kinderen de mogelijkheid om in contact te komen met andere kinderen en op deze manier spelenderwijs kennis te laten maken met de sociale vaardigheden. Binnen kinderdagverblijf de Lolifantjes stellen de pedagogisch medewerkers kinderen in de gelegenheid om binnen een veilig en vertrouwde omgeving met andere kinderen te spelen. Waarbij zij zich altijd bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen.

Baby's: een baby is nog erg op zichzelf gericht en speelt nog niet echt met anderen. Dit neemt niet weg dat een baby ontzettend kan genieten van het kijken naar spelende kinderen. Naarmate baby's ouder geven ze steeds meer contactinitiatieven naar de mensen om hen heen, door het imiteren van geluiden en het maken van verschillende klanken.

Binnen kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij het samenspel van baby's op onderstaande manier:

- ✓ Door baby's zoveel mogelijk naast of tegen over elkaar leggen/te laten zitten.
- ✓ Door baby's te betrekken bij activiteiten met grotere kinderen. Wanneer een aantal dreumesen met blokken aan het spelen zijn kan een pedagogisch medewerker ervoor kiezen om er met een baby bij te gaan zitten, het spel te benoemen, de baby blokjes aanreiken om zo met de andere kinderen te kunnen mee spelen.

Dreumesen: dreumesen kunnen zich nog niet verplaatsen in de gevoelens en behoeftes van anderen. Een dreumes leert door een reactie of gevolg van een bepaalde handeling en zal de grenzen dan ook regelmatig opzoeken. Wanneer een kind huult nadat een dreumes hem of haar geslagen heeft zal de dreumes de reactie van het huilen dan nog niet snappen. De reacties die volgen na een handeling zullen dreumes kennis laten

maken met de sociale vaardigheden, zoals bijvoorbeeld behulpzaamheid en genegenheid. Het niet goed kunnen verplaatsen in andere zorgt ervoor dat een dreumes niet veel samenspeelt, maar vooral naast een ander kind zal spelen; parallelspel. Dit parallelspel is een belangrijke stap in de sociale ontwikkeling, omdat een dreumes door middel van observatie het spel van andere kinderen kan imiteren en zo kan oefenen met verschillende soorten spel.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij het samenspel van dreumesen op de onderstaande manier:

- ✓ Door kinderen zo veel mogelijk naast elkaar te laten spelen. Denk daarbij aan kinderen in twee- of drietallen in delfde speelhoek te laten spelen.
- ✓ Door het benoemen van het spel van kinderen. *'Kijk is Amir, Dex speelt ook met de auto's zie je dat!'*
- ✓ Door met de kinderen mee te spelen en het spel van kinderen te benoemen.
- ✓ Door het aanbieden van groepsactiviteiten, zoals overrollen met de bal.

Peuters: In deze ontwikkelingsfase ontwikkelen kinderen een geweten en begrijpen hierdoor steeds beter welke regels er gelden. Daarnaast zijn peuters zich steeds meer bewust van welke gevolgen hun gedrag kan hebben, waardoor ze zullen nadenken voordat ze iets doen. Dit neemt niet weg dat je met name aan het begin van de peuterleeftijd ziet dat de empathische vaardigheden nog niet helemaal ontwikkeld zijn en dit kan zorgen voor ruzies tijdens het samenspel.

Rond de tweede verjaardag vindt de ontwikkeling van de eigen "ik" plaats en zal het besef ontstaan dat ze een eigen persoon zijn met gevoelens en behoeften. Vanaf dit moment willen kinderen het liefst alles zelf doen en op hun eigen manier. Naarmate kinderen richting de 3 jaar gaan, zullen ze steeds beter in staat zijn om met andere kinderen te spelen en hun leeftijdsgenootjes dan ook meer gaan opzoeken tijdens spel.

Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren wij het samenspel van peuters op de onderstaande manier:

- ✓ Door kinderen te stimuleren om samen te spelen. Denk daarbij aan kinderen in twee- of drietallen in delfde speelhoek te laten spelen.
- ✓ Door met de kinderen mee te spelen en het spel van kinderen te benoemen.
- ✓ Door het aanbieden van groepsactiviteiten. Denk hierbij aan overrollen met de balen, stoelendans, het spelen van kringspelletjes en het aanbieden van de poppenkast.
- ✓ Door het spelen van gezelschapsspellen, zoals memory of Lotto.
- ✓ Het spelen en opvoeren van toneelstukjes.

2.3.2 CONFLICTEN IN HET SAMENSPEL

Op het moment dat kinderen in staat zijn om elkaar tijdens spel op te zoeken, zullen er tussen kinderen onderling meer conflicten ontstaan. Dit komt omdat kinderen tot de leeftijd van 4 jaar nog niet volledig in staat zijn om zicht in te leven in de gevoelens en behoeften van anderen. Daar komt bij dat ze zich nog veel laten leiden door hun eigen behoeftes en gevoelens; ze kunnen een situatie nog niet vanaf een afstand bekijken om zo bijvoorbeeld een compromis te kunnen sluiten. Het is daarom van groot belang dat pedagogisch medewerkers in deze fase van de ontwikkeling tijdens spel begeleiding bieden.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes ondersteunen en begeleiden wij kinderen binnen conflicten in samenspel door:

- ✓ Zelf het goede voorbeeld te geven;
- ✓ De kinderen regel uit te leggen en daarbij het positieve gedrag te benoemen. *'Wanneer een kind bijvoorbeeld tegen een lego blokje trapt te zeggen: 'Sara ik zie dat je tegen het lego blokje trapt. De lego is om mee te spelen of bouwen en buiten mag je tegen een voetbal schoppen.'*
- ✓ Gevoelens van het individuele kind zien en ze verwoorden naar andere kinderen toe en naar het kind zelf. *'Ik zie dat Fatih verdrietig is, omdat je hem geslagen hebt'.*
- ✓ De kinderen te begeleiden tijdens conflictsituaties en daarbij kinderen zoveel mogelijk zelf de problemen laten oplossen. *'Ik zie dat het speelgoed van Madee hebt afgepakt en ze nu verdrietig is, wat kun je doen?'*
- ✓ Benoemen wat de gevolgen van het gedrag kunnen zijn om het kind te laten inzien waar de actie toe kan leiden en wat de mogelijke problemen kunnen zijn/worden.
- ✓ Geen partij kiezen, luisteren naar beide kinderen.
- ✓ De kinderen stimuleren om naar elkaar te luisteren.

- ✓ Kijken naar een win-win oplossing waarin beide kinderen zich zo goed mogelijk kunnen vinden.
- ✓ Kinderen belonen die op een positieve manier interactie met elkaar hebben.

2.3.3 INTERACTIE KINDEREN ONDERLING STIMULEREN

De pedagogisch medewerkers van Kinderdagverblijf de Lolifantjes stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierbij sluiten zij aan op de verschillende behoeften, leeftijden en leeftijdscategorieën, zoals deze omschreven in bovenstaande paragrafen.

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes werken wij op de volgende manier aan deze interactievaardigheid:

- ✓ De pedagogisch medewerker geeft de kinderen de ruimte om met elkaar te spelen maar ook naast elkaar te spelen.
- ✓ De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen.
- ✓ De pedagogisch medewerker complimenteert kinderen die samen spelen, elkaar helpen of op andere wijze interactie met elkaar hebben.
'Wat fijn dat jij de speen aan Maya geeft, nu hoeft zij niet meer te huilen.'
- ✓ De pedagogisch medewerkers creëert momenten waarin positieve interactie onderling worden gestimuleerd, door betrekken bij activiteiten en vrijspel momenten. Baby's worden bijvoorbeeld samen in de box gelegd.
- ✓ De pedagogisch medewerker helpt de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en ondersteund positief bij een conflict.
- ✓ *'Hoe voelt het denk je voor Mohammed als je de bal uit zijn handen pakt?'*
- ✓ De pedagogisch medewerker geeft extra aandacht aan de begeleiding van nieuwe kinderen en verlegen kinderen.
- ✓ De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om andere kinderen te troosten.
- ✓ De pedagogisch medewerker stimuleert om anderen te helpen of om de pedagogisch medewerker te helpen.
'Wil jij Anna helpen met haar schoenen aandoen?'
- ✓ De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om, om hulp te vragen en om hulp te ontvangen.
- ✓ De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsgevoel door samen activiteiten te ondernemen, de gezamenlijk start van de dag is hiervan een mooi voorbeeld. Het is een terugkerend ritueel, waarin alle kinderen worden verwelkomd, elk kind wordt erkent als onderdeel van de groep hoewel de activiteit als groep ondernomen wordt.
- ✓ De pedagogisch medewerkers zijn altijd een voorbeeld voor de kinderen, waarbij zij positief en correct sociaal gedrag laat zien.
- ✓ De pedagogisch medewerker verdeelt de aandacht tussen de kinderen. Dit doet zij door gedurende de dag onder andere door bij de kinderen te zitten als zij spelen of door een individueel gesprek te beginnen met een kind.
- ✓ De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen of een kleine interventie te plegen.
- ✓ *'Wow zien jullie die hoge toren die Mick gemaakt heeft? Misschien kan hij jullie helpen om ook zo een hoge toren te maken?'*
- ✓ De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om naar elkaar te luisteren.
Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek in de ochtend de kinderen mogen om de beurt vertellen wat zij in het weekend hebben gedaan.
- ✓ De pedagogisch medewerker helpt de kinderen in communicatie naar elkaar de emoties te benoemen en ondersteund positief bij een conflict.
- ✓ De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de groep zo ingericht is dat kinderen worden uitgenodigd tot samenspel, denk aan het maken van verschillende hoeken.
- ✓ Er wordt bij kinderdagverblijf de Lolifantjes regelmatig in kleine groepjes gewerkt waarbinnen kinderen gestimuleerd worden om hun sociale vaardigheden te ontwikkelen.
- ✓ De pedagogisch medewerkers zorgen voor een goede introductie van nieuwe kinderen in de groep. Dit gebeurt doordat kinderen worden voorbereid doordat de pedagogisch medewerkers vertellen dat er een nieuw kind op de groep komt.

- ✓ In de ochtend tijdens het kringgesprek mogen de kinderen de naam noemen van het kind dat naast hen zit. Bij de baby's noemt de pedagogisch medewerker de naam van het kind dat naast hen zit.

2.4 WAARDEN EN NORMEN

Kinderen leren waarden en normen in de relatie, communicatie en interactie tussen kinderen onderling en tussen kinderen en volwassenen. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften naar de manier waarop mensen zich behoren te gedragen. Kinderen leren spelenderwijs om op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. Hierin vervult de pedagogisch medewerker een belangrijke voorbeeldfunctie. In haar handelen en houding brengt de zij haar waarden en normen over op de kinderen.

De pedagogisch medewerkers brengen de kinderen in aanraking met deze normen en waarden door:

- ✓ Zelf het goede voorbeeld te geven aan de hand van de geldende regels.
- ✓ Kinderen respect te leren hebben voor elkaar.
- ✓ Kinderen te accepteren zoals ze zijn, ongeacht afkomst, religie, karakter etc.
- ✓ Door gebruik te maken van rituelen.
- ✓ Positief gedrag te stimuleren, negatief gedrag te corrigeren en duidelijke grenzen aan te geven.
- ✓ Het opstellen van groepsregels (indien dit mogelijk is samen met de kinderen)
- ✓ Het soms op zijn/haar beurt moet wachten.
- ✓ Je dingen soms moet delen, bijvoorbeeld speelgoed.
- ✓ Je naast elkaar kan spelen, elkaar moet kunnen verdragen.
- ✓ Het niet 'leuk' is een ander te plagen of pijn te doen.
- ✓ Wanneer iemand in een groeps gesprek iets verteld heb je hier respect voor en luister je hiernaar.
- ✓ We praten rustig.
- ✓ Je niet overal toegang toe hebt.
- ✓ Tijdens het wandelen blijven we bij elkaar.
- ✓ We steken samen met de pedagogisch medewerker over.
- ✓ Na het spelen ruimen we samen het speelgoed op.
- ✓ We eerbieden mensen, dieren en planten en de omgeving.
- ✓ We spelen en gooien niet met ons speelgoed, gooien mag met een bal.
- ✓ We zijn voorzichtig met speelgoed en laten dit heel.
- ✓ We knutselen op de daarvoor bestemde plek.
- ✓ Er kan één kind per keer naar het toilet.
- ✓ Met het speelgoed op de groep spelen we binnen en het met het speelgoed van het speelplein spelen we buiten.
- ✓ De spullen van de pedagogisch medewerkers laten wij met rust.
- ✓ We schreeuwen, schelden, trekken en duwen niet aan elkaar.
- ✓ Het zand blijft in de zandbak, we gaan altijd naar buiten met een pedagogisch medewerker en klimmen alleen om de klimtoestellen.
- ✓ Na het buiten spelen, een toilet bezoek en voor we aan tafel gaan wassen we onze handen.
- ✓ Wanneer we eten of drinken doen we dit aan tafel.
- ✓ De toiletruimte is om naar de wc te gaan en spelen doen we op de groep.
- ✓ We eten geen zand, sneeuw, ijs van buiten.

Dit zijn de huisregels die voortkomen uit onze waarden:

- ✓ Er is een vast dagritme, zodat de herkenningmomenten voor de kinderen duidelijk zijn.
- ✓ Er wordt alleen aan tafel gegeten.
- ✓ Er wordt onder toezicht buiten gespeeld.
- ✓ Wandelen geschiedt alleen naar speelplaatsen die volledig ontsloten zijn.
- ✓ Ouders brengen en halen de kinderen in de groepsruimte, zodat de overdracht van de verantwoordelijkheid duidelijk is.
- ✓ Kinderen worden in principe alleen meegegeven aan derden indien de ouders/verzorgers daarvan bericht hebben gegeven.

2.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

2.5.1 OBSERVEREN EN OUDERGESPREKKEN

Bij kinderdagverblijf de Lolifantjes gebruiken wij een observatie methode om in beeld te hebben waar het kind zich in zijn/haar ontwikkeling bevindt en hoe wij hier het beste op in kunnen spelen. Aan de hand van de observaties wordt de ontwikkeling van ieder kind besproken.

Voor het volgen van de ontwikkeling van het kind hebben wij gekozen voor Peuter Plus Plan. Middels deze software brengen we observaties in beeld door het invullen van het digitale schema van het programma van Peuter Plus Plan. De ontwikkeling van ieder kind komt hierdoor in beeld en we kunnen deze gegevens optimaal overdragen aan de volgende stamgroep of de basisschool mits de ouders/verzorgers hiervoor toestemming geven.

Doelstellingen

1. De pedagogisch medewerker observeert kinderen tijdens spontane activiteiten waarbij ze actief bezig zijn. Dat zijn allerlei dagelijkse situaties waarin kinderen aan het spelen zijn; alleen, met andere kinderen of samen met een pedagogisch medewerker. Door op deze momenten gericht naar het kind te kijken, krijgt de pedagogisch medewerker de belangrijkste gegevens over de ontwikkeling van het kind.
2. Al spelend krijgt de pedagogisch medewerker de mogelijkheid om de totale ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen.

Doorgaande leerlijn

Peuter Plus Plan vormt een doorgaande lijn met de volgsystemen die in het basisonderwijs worden gebruikt. De ontwikkellijnen zijn gebaseerd op de doelen van SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling) en sluiten aan op de ontwikkellijnen voor het basisonderwijs. Met het Peuter Plus Plan verzamel je observatiegegevens op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek.

Elk domein bestaat uit ontwikkellijnen en categorieën. De ontwikkellijnen zijn onderverdeeld in vaardigheden die we observeren. Dit zijn de zogenoemde observatiedoelen.

De ontwikkeling van kinderen over zes perioden

Het Peuter Plus Plan volgt de ontwikkeling van het kind over zes perioden. Aan de hand van de observatiedoelen zien we welke stapjes de kinderen zetten in hun ontwikkeling, in elke periode. Natuurlijk zetten niet alle kinderen in hetzelfde tempo stapjes in de ontwikkeling, dit zie je vooral in de baby- en dreumesperiode. Waar het ene kind zich rustig ontwikkelt, maakt een ander kind een grote sprong. Het gaat erom dat we in de baby- en dreumesperiode in beeld brengen wat een kind kan en dat je hem of haar prikkelt om iets nieuws te leren. De ontwikkeling van een peuter verloopt al meer lineair dan de ontwikkeling van een baby of een dreumes. Vanaf de peuterperiode gaan we de kinderen nog gerichter volgen. De observatiedoelen zijn dan verdeeld in vier perioden van een half jaar. Mochten er aspecten zijn die zich nog niet ontwikkelend hebben en dus op oranje blijven staan in het digitale schema van Peuter Plus Plan, kunnen wij hier op verzoek van ouders meer aandacht aan

schonken en hiermee aan de slag gaan. En ervoor zorgen dat de ontwikkeling niet stagneert.

Een voorbeeld:

Bij de baby (0-1) jaar staat 'Maakt geluidjes of brabbelt tegen personen of speelgoed'. Wij kunnen dan een keuze maken uit de onderstaande mogelijkheden:

Vlak voor het kind naar de volgende leeftijdsfase gaat is het de bedoeling dat de huidige fase volledig in beeld is gebracht. De huidige leeftijdsfase, dit is de ontwikkelingsperiode waarin het kind zich, gezien de leeftijd, bevindt. Al tijdens het invullen hebben wij als pedagogisch medewerker een beeld van de ontwikkeling van een kind.

Wij kijken tijdens het invullen goed naar alle observatiedoelen van de 'huidige' periode. Aan het begin van een 'huidige' periode hoeven wij nog niet te verwachten dat een kind de observatiedoelen al beheerst. Aan het eind van die periode mogen wij dit wel verwachten. Daarom kijken wij altijd naar een vorige periode en naar een periode vooruit. Voor elke periode geldt, dat de observaties voor het bereiken van de leeftijd ingevuld moeten zijn. 45 dagen na het bereiken van de leeftijd kleuren niet behaalde vaardigheden en doelen oranje. Oranje doelen zijn aandachtspunten, waarop extra stimulans nodig is. Wij als pedagogisch medewerker weten hierdoor waaraan wij de komende weken extra aandacht kunnen geven. Waarschijnlijk kunnen deze oranje doelen dan binnen een aantal weken alsnog afgevinkt worden omdat deze behaald zijn. Wanneer oranje doelen een volgende periode nog steeds oranje zijn dan spreken we van een achterstand en is het nodig om de ontwikkeling van het kind uitgebreider te bespreken en stappen die zijn beschreven binnen omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling in gang te zetten.

2.5.1.2 OUDERGESPREKKEN

Oudergesprekken over de ontwikkeling van het kind

Wij vinden het belangrijk om structureel met ouders of verzorgers in gesprek te gaan over de ontwikkeling van hun kind. Hiervoor maken wij gebruik van het individuele perioderapport. De mentor van het kind nodigt de ouders dan uit om op gesprek te komen. In dit gesprek bespreken ze de ontwikkeling van het kind en het periode rapport van Peuter Plus Plan. Dit gebeurt minimaal 1x per jaar rond de verjaardag van het kind. Mochten ouders vaker een gesprek wensen is dit natuurlijk mogelijk. Door de ouders het periode rapport te laten zien en mee te geven aan de ouders, geven wij ouders een goed overzicht van de ontwikkeling van hun kind.

The complex block contains six purple buttons, each with a specific icon and text:

- De ontwikkeling is nog niet gestart.** (Icon: white slider)
- De ontwikkeling is gestart. Wanneer het linkerveld is aangeklikt geef je hiermee aan dat het doel 'in ontwikkeling' is.** (Icon: green slider with left arrow)
- De ontwikkeling verloopt vertraagd.** (Icon: orange slider with left arrow)
- De ontwikkeling verloopt goed. Wanneer het rechterveld is aangeklikt geef je hiermee aan dat het doel is 'behaald'.** (Icon: green slider with right arrow and checkmark)
- De ontwikkeling is nog niet gestart. Er is sprake van een achterstand.** (Icon: orange slider)
- De ontwikkeling in een volgende periode is gestart. Er is sprake van een voorsprong.** (Icon: purple slider with right arrow)

Voorbeeld van een ingevulde observatie:

Testomgeving vincent en karen

Kind: Bram Biestenveld
 Geboortedatum: 05-12-2014
 Leeftijd fase: 3 - 3.5 jaar

Rapport Peuter - Periode rapport

Datum: 25-02-18
 Mentor: Pedagogisch Medewerker

Rapport Peuter - Domein Taal

1. Schriftelijke taal: Leesplezier, boekoriëntatie en verhaalbegrip

2 - 2.5 jaar	2.5 - 3 jaar	3 - 3.5 jaar	3.5 - 4 jaar
<ul style="list-style-type: none"> ☒ Pakt zelf boekjes uit de kast om in te kijken. ☒ Weet dat er verhaaltjes in boeken staan ☒ Bekijkt samen met de pm'er plaatjes in boeken ☒ Slaat de bladzijden van een boek één voor één om ☒ Luistert naar een kort verhaaltje in een één op één situatie 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Luistert 10 minuten geboeid naar een voorleesverhaal in een één op één situatie ☒ Wijst genoemde woorden aan op plaatjes in een boek als de pm' er daar om vraagt ☒ Bekijkt een boek van voor naar achter en van links naar rechts 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Luistert geboeid naar een voorleesverhaal in een klein groepje ☒ Wijst op verzoek details van plaatjes in het boek aan en benoemt dit als hij iets wil vertellen ☒ Reageert tijdens het voorlezen op het verhaal en de prenten ☐ Gebruikt de begrippen 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Pakt met regelmaat een boek om zelf in te kijken of te lezen ☐ Kiest aan de hand van de omslag zelf boeken uit die hem aanspreken ☐ Kan mondeling antwoord geven op eenvoudige vragen over een verhaal ☐ Kan een verhaal in grote lijn navertellen of naspelen aan de hand van plaatjes of

- Behaald
- In ontwikkeling
- Nog niet gestart
- Aandachtspunt

2.5.2 OVERDRACHT NAAR SCHOOL

Wanneer kinderen de leeftijd van 4 jaar naderen zullen de pedagogisch medewerkers aan de hand van het Peuterplus plan een overgangsrapport invullen. Aan de hand van deze observatie wordt de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen in kaart gebracht en beschreven in een overdrachtsrapport en zal deze aan ouders overhandigd worden. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes wordt er in principe gebruik gemaakt van een koude overdracht, waarbij ouders het verkregen overdrachtsformulier zelf aan de basisschool overdragen. Wanneer ouders behoefte hebben aan een warme overdracht en hiervoor mondeling of telefonisch toestemming hebben gegeven zal de pedagogisch medewerker een afspraak inplannen met de docent of ib'er van de school.

Door het geven van een goede overdracht naar school kan er een doorlopende leerlijn ontstaan.

Voorbeeld ingevuld overgangsrapport:

Testomgeving vincent en karen

Kind: ka tootje
Geboortedatum: 27-02-2014
Leeftijd fase: 3.5 - 4 jaar

Rapport Peuter - Overdrachtsrapport

Datum: 25-02-18
Mentor: Pedagogisch Medewerker

Rapport Peuter - Domein Taal

1. Schriftelijke taal: Leesplezier, boekoriëntatie en verhaalbegrip

- Beleeft zichtbaar plezier aan voorlezen, boeken en rijmpjes
- Ontdekt de samenhang tussen illustratie en tekst
- Heeft ervaring opgedaan met boeken en de manier waarop boeken (voor)gelezen worden
- Bladert door (prenten)boeken en speelt alsof hij eigen en andermans teksten kan 'lezen'
- Ontdekt de structuur in verhalen
- Kan de inhoud van het boek al een beetje voorspellen op basis van de omslag van het boek
- Kan een verhaal na vertellen aan de hand van de plaatjes in een boek
- Kan de pm'er nadoen als zij stukjes uit het boek uitbeeldt
- Luistert naar een op de leeftijd afgestemd verhaal en ontwikkelt verhaalbegrip door het interactief voorlezen

2. Schriftelijke taal: Taalbewustzijn, taalbeschouwing en fonemisch bewustzijn

- Ontdekt dat tekens gebruikt worden om iets te vertellen of leren
- Ervaart dat dingen die opgeschreven zijn je iets kunnen leren

Naast het overgangsrapport van Peuterplus plan kan er ook gebruik worden gemaakt van Peuterestafette. Dit is een andere vorm van overdracht van de pedagogisch medewerker naar de toekomstige school en juf of meester. Wanneer ouders dit willen en hier toestemming voor geven, kunnen wij dit voor het kind invullen waarna ouders het formulier overhandigd krijgen. Zij kunnen het dan zelf aan de school geven.

2.5.3 OMGANG MET BIJZONDERHEDEN IN DE ONTWIKKELING

De pedagogisch medewerkers houden dagelijks een overdrachtsschrift bij waarin belangrijke zaken die aan het eind van de dag met ouders besproken moeten worden in opgeschreven worden. Denk hierbij aan het aantal slaapjes, eetmomenten en luiers, maar ook de activiteiten en uitstapjes die op een dag hebben plaatsgevonden. Daarnaast vinden de jaarlijkse observaties plaats, zoals beschreven in paragraaf 2.5.1. In de meeste doorlopen kinderen de ontwikkeling zonder problemen of achterstanden. Echter kan het voor komen dat een kind opvallend gedrag vertoont of achterblijft in zijn of haar ontwikkeling. Door het bijhouden van de overdrachtsschriften en de observaties kunnen eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling tijdig worden signaleerd en opgepakt. Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers tijdig advies inwinnen en eventuele hulp inschakelen. Bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling, doorlopen de pedagogisch medewerkers de volgende stappen:

1. Signaleren van opvallend gedrag: De pedagogisch medewerkers van Kinderdagverblijf de Lolifantjes houden de kinderen gedurende de dag nauwlettend in de gaten zijn hierbij sensitief op de signalen die kinderen geven en reageren hier met een passende wijze op. Op het moment dat signalen door de pedagogisch medewerkers als zorgwekkend worden ervaren worden deze met alle vaste collega's op de groep besproken. Wanneer de zorgen blijven zal dit laagdrempelig met ouders gedeeld worden. In dit gesprek zal er aan ouders gevraagd worden of ze het opvallende gedrag herkennen, welke verklaringen ze hiervoor hebben en wat hun eventuele aanpak hiervoor is. Wanneer blijkt dat ouders geen verklaring voor het opvallende gedrag hebben blijven zij het kind volgen in zijn of haar ontwikkeling.
2. Observaties doornemen en nogmaals observeren: Indien blijkt dat er geen aanleiding voor het gedrag van het kind is zullen de eerder samengestelde observaties middels het inbrengen van een casus in een teamvergadering besproken worden. Wanneer het doorspreken van de casus nog steeds geen

verklaring geeft voor het opvallende gedrag kan er besloten worden om nogmaals te observeren. Op dat moment zal er gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarbij het gedrag en de signalen dat het kind laat zien objectief beschreven zal worden. Deze observaties zullen middels een oudergesprek met ouders gedeeld worden.

3. Eventueel inwinnen anoniem advies: Nadat het opvallende gedrag door middel van bovengenoemde observaties duidelijk in beeld is gebracht kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen om, naast het advies van de leidinggevende, anoniem advies in te winnen van een externe organisatie zoals het consultatiebureau en Alert 4 you. Zij kunnen meedenken, eventuele handvaten bieden en adviseren in het bespreekbaar maken van het opvallende gedrag.
4. Oudergesprek en plan van aanpak: In het oudergesprek worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt er gezamenlijk gewerkt aan een plan van aanpak. Een belangrijke voorwaarde is dat ouders bij het opstellen van het plan van aanpak een grote inbreng hebben en er rekening wordt gehouden met eventuele behoeftes. Op deze manier voelen ouders zich gehoord en gerespecteerd, waardoor ouders zich in het plan van aanpak kunnen vinden en dit thuis zullen uitvoeren. Het kind krijgt op deze manier vanuit huis en op het kinderdagverblijf de juiste zorg die het op dat moment nodig heeft.
5. Eventueel inschakelen externe hulp: Indien het plan van aanpak in de praktijk niet het gewenste effect blijkt te hebben, dan kan de pedagogisch medewerker in overleg met ouders en leidinggevende ervoor kiezen om externe hulp in te schakelen, zoals een logopedist. De desbetreffende deskundige kan, indien ouders hier toestemming voor gegeven hebben, het kind op de groep observeren en aan de hand van deze observaties handvaten geven in de omgang en aanpak van de bijzonder ontwikkeling. Bij een vermoeden van kindermishandeling volgen wij de stappen van de meldcode kindermishandeling zoals deze beschreven staan in ons beleid veiligheid en gezondheid. Tenslotte kunnen ouders doorverwezen worden naar professionele hulp. Vanaf dat moment zal de hulpvraag vanuit de thussituatie behandeld worden.

Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij altijd de leidinggevende en pedagogisch coach op de hoogte. Zij volgen en monitoren dit proces en kunnen ondersteuning bieden door bijvoorbeeld het doen van een observatie, het voeren van een oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen kinderdag de Lolifantjes, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogisch vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

HOOFDSTUK 3: KINDERDAGVERBLIJF DE LOLIFANTJES INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

3.1 STAMGROEPEN

3.1.1 STAMGROEP

Kinderdagverblijf de Lolifantjes heeft drie horizontale stamgroepen.

Groep	Leeftijd	Aantal kinderen	Aantal medewerkers
Babygroep	0-2 jaar	12	3
Dreumesgroep (tijdelijk gesloten)	1,5-2,5 jaar	12	3
Peutergroep	2-4 jaar	14	2

Voordelen horizontale stamgroep

Op een horizontale stamgroep zitten kinderen van dezelfde leeftijd in dezelfde groep. Kinderdagverblijf de Lolifantjes heeft voor horizontale stamgroepen gekozen omdat deze groepsvorm een aantal voordelen heeft. Doordat kinderen met leeftijdsgenootjes op een groep zitten, zie je dat een groot deel van de kinderen in zich in dezelfde ontwikkelingsfase bevinden. Pedagogisch medewerkers kunnen hierdoor eenvoudiger activiteiten aanbieden die passen bij de ontwikkelingsfases waar kinderen zich op dat moment in bevinden. Doordat kinderen zich ongeveer in dezelfde ontwikkelingsfase bevinden is het herkennen van een ontwikkelingsachterstand makkelijker en kan er hierdoor eerder adequaat op gereageerd worden. Ten slotte biedt een horizontale stamgroep pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om zich op een specifiek leeftijdsgroep te verdiepen en specialiseren.

Inrichting kinderdagverblijf

Wij hechten veel waarde aan een huiselijke sfeer en hebben ons kinderdagverblijf daar ook zo veel mogelijk op ingericht.

Babygroep

De babygroep bestaat uit een grote ruimte met daarin een keukenblok en een groot verschoontafel met daarin een wasbak en kraan. Op de verschoontafel kunnen kinderen verschoond worden en de wasbak kunnen kinderen, indien nodig, gewassen worden. In het midden van het pand is een grote ruimte die als speelruimte gebruikt wordt. Aansluitend op deze ruimte zijn drie slaapkamers.

Dreumesgroep

De dreumesgroep bestaat uit twee ruimtes; de groepsruimte en de slaapkamer. In de groepsruimte is een keukenblok en een grote verschoontafel met wasbak en een kraan aanwezig. Daarnaast is er een mogelijkheid om vanaf de peutergroep via een deur naar de buitenruimte en de ruimte van de kindertoiletten te gaan. Zolang de dreumesgroep gesloten is zal deze ruimte door de babygroep gebruikt worden.

Peutergroep

In de ruimte van de peutergroep is een keukenblok. Op de groep zijn een aantal speelhoeken te vinden. Zo is er een poppenhoek, een auto/bouwhoek en een "snoezelhoek". Verder is er een grote tafel met banken aanwezig, welke gebruikt worden voor de eetmomenten en creatieve activiteiten. Daarnaast is er een grote verschoontafel met wasbak en kraan aanwezig. Tenslotte is er een mogelijkheid om vanaf de peutergroep via een deur naar de buitenruimte en de ruimte van de kindertoiletten te gaan.

Buitenspeelplaats

De buitenruimte bestaat uit een groot speelplein welke is afgeschermd met een hek. Op het speelplein staan een aantal speeltoestellen waar de kinderen, onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers, op mogen spelen. Het speelplein geeft daarnaast genoeg ruimte voor de kinderen om te kunnen fietsen, rennen en spelen met de bal.

3.1.2 VERLATEN VAN DE STAMGROEP

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen stamgroep te verlaten. Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes erkennen wij een aantal situaties waarin kinderen de eigen stamgroep kunnen verlaten:

- ✓ Buitenspelen: Zoals beschreven in paragraaf 3.1.1 beschikt Kinderdagverblijf de Lolifantjes over een grote buitenruimte. We zien buitenspelen als een heerlijke activiteit voor kinderen, waarbij ze hun motorische vaardigheden kunnen ontwikkelen, op ontdekkingstocht kunnen gaan en bovenal hun energie kwijt kunnen. De kinderen spelen altijd buiten onder het toezicht van de pedagogisch medewerkers. Tijdens het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers zich aan de werkafspraken zoals beschreven in ons beleid veiligheid en gezondheid.
- ✓ Uitstapjes: Door het maken van uitstapjes vergroten we de wereld van de kinderen door hen kennis te laten maken met de wereld buiten het kinderdagverblijf of huis. De uitjes kunnen bestaan uit het bezoeken van een speeltuin of het maken van een wandeling in de buurt. Tijdens het maken van uitstapje staat de veiligheid voorop. Dat betekent dat er ten alle tijden aan het BKR wordt voldaan en worden de werkafspraken omtrent uitstapjes altijd gehandhaafd. Ook wanneer het BKR het toelaat dat er 1 leidster op de groep mag staan zal er in het geval van een uitstapje altijd een tweede leidster mee gaan.
- ✓ Spelen op de BSO of spelen bij broer/zus: het spelen in kleinere groepen kan een toegevoegde waarden hebben voor de ontwikkeling van kinderen. Op de momenten dat de kinderen van de BSO nog niet aanwezig zijn kunnen de pedagogisch medewerkers ervoor kiezen om voor een klein groepje een activiteit op de BSO aan te bieden. Op deze manier worden zij gestimuleerd in hun ontwikkeling en maken de kinderen die bijna 4 jaar zijn alvast kennis met de BSO.
- ✓ Open deuren beleid: tijdens het open deuren beleid staan de deuren op de verschillende groepen letterlijk open, waardoor kinderen de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen waar ze willen spelen. Zo kunnen kinderen bij hun broertje of zusje op de groep te spelen en krijgen zo de kans om op een veilige manier kennis te maken met een andere groep en andere leeftijdsgenootjes. Aan het open deuren beleid zijn welk enkele regels verbonden die hieronder beschreven zullen worden.

Tijdens open deuren beleid:

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes wordt per dag gekeken of er open deuren beleid wordt aangeboden. Afhankelijk van het activiteitenprogramma maar ook de groepssamenstelling zullen de pedagogisch medewerkers in overleg het open deuren beleid aanbieden. Het open deuren beleid kan worden aangeboden tussen 15.30 – 16.30. Een belangrijk uitgangspunt is dat kinderen ten alle tijden op de eigen groep eten en slapen, om deze reden zijn er slechts gezette tijden waarom het open deuren beleid wordt aangeboden.

BKR tijdens open deuren beleid:

Wanneer de kinderen tijdens het open deuren beleid de eigen stamgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het aantal aanwezige kinderen per originele stamgroep.

Ruimte waar kinderen zouden kunnen spelen bij het open deuren beleid:

De kinderen kunnen tijdens het open deuren beleid, afhankelijk van de dag en de mogelijkheden, spelen op de buitenschoolse opvang groep, de babygroep, de dreumesgroep, de peutergroep of buiten in de buitenspeelruimte.

Emotionele veiligheid waarborgen tijdens het open deuren beleid:

Tijdens open deurenbeleid staat het welzijn van alle kinderen centraal. Dit betekent dat alle kinderen tijdens het open deuren beleid, ook de kinderen die op de eigen groep blijven spelen, zich ten alle tijden prettig en veilig dienen te voelen. Een pedagogisch medewerker kan daarom besluiten om het open deuren beleid niet aan te bieden, bijvoorbeeld wanneer er wenkinderen op de groep zijn die nog moeite hebben met veranderingen op de groep. Wanneer de pedagogisch medewerker besluit het open deuren beleid aan te bieden maar opmerkt dat de emotionele veiligheid van kinderen niet gewaarborgd kan worden zal ze het opendeuren beleid in overleg met pedagogisch medewerkers en kinderen afbreken. Daarnaast wordt er tijdens het open deuren beleid speelgoed aangeboden dat voor alle aanwezige kinderen op de groep veilig is.

3.1.3 SAMENVOEGEN

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes kan het voorkomen dat groepen samen worden gevoegd. Uitgangspunt is dat de stamgroep een vaste groep is, waarbij van tevoren bekend is welke dit is en welke pedagogisch medewerkers op deze groep werken. Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks te bepalen hoe de

groepen worden ingedeeld, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen. Samenvoegen betekent tevens dat de gehele groep wordt samengevoegd en dus niet delen van de stamgroep.

Er zijn wettelijk toegestaan twee manieren om samen te voegen;

Structureel samenvoegen

Bij structureel samenvoegen wordt een ander samengestelde stamgroep gecreëerd, door een bestaande stamgroep tijdelijk binnen de ruimte van een andere stamgroep op te vangen. Op deze manier kan er nog steeds aan de wetgeving voldaan worden. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, er stamgroepen worden samengevoegd, waardoor er sprake is van minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als stamgroep de 'A' heeft, maar op er woensdag minder kinderen geplaatst worden waardoor de stamgroep 'B' en de stamgroep 'A' samen één groep vormen. Dit betekent dat er een kind op een ander stamgroep wordt opgevangen. Ouders dienen een schriftelijke toestemming te geven indien er sprake is van structureel samenvoegen.

Structureel samenvoegen bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes:

- ✓ Bij start van de dag voegen wij van 7.00 uur tot 9.00 uur op de stamgroep van de baby's samen. Om 9.00 uur gaan alle kinderen naar de eigen stamgroep toe. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven.
- ✓ Aan het einde van de dag voegen wij samen vanaf 18:00 uur indien er minder dan 14 kinderen zijn, hierbij voegen wij samen in de groepsruimte van de peuters. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven.

Incidenteel samenvoegen

In vakanties kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de stamgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Het zou bijvoorbeeld kunnen voorkomen dat er maar van een stamgroep maar 1 kind aanwezig is en dan vervolgens de hele dag alleen op de eigen stamgroep moet spelen. Om deze reden inventariseert Kinderdagverblijf de Lolifantjes voor de vakantieperiode wanneer kinderen afwezig zijn. Hierdoor kan er in kaart gebracht worden op welke dagen er sprake is van een zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal er in kaart gebracht worden wanneer en op welke wijze de stamgroepen zullen samenvoegen.

Indien kinderdagverblijf de Lolifantjes samenvoegt, structureel of incidenteel behoren ouders hiervoor vooraf schriftelijke toestemming te geven. Bij de intake zal er schriftelijke toestemming worden gevraagd aan alle ouders voor het structureel samenvoegen. Daarnaast wordt er een aparte schriftelijke toestemming gevraagd voor de diverse momenten waarbij incidenteel wordt samengevoegd. Voor het samenvoegen aan dagranden wordt geen schriftelijke toestemming gevraagd. De dagranden worden beschouwd als werkwijze, er wordt in de praktijk samengevoegd op de dagranden zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Ouders worden hier tevens van op de hoogte gesteld tijdens de intake. Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

3.2 DAGRITME

3.2.1 DAGINDELING

Rust, ritme en herhaling

Dagelijks terugkerende handelingen en de daarbij behorende overgangen geven een kind structuur, overzicht en herkenning. Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes zijn de dagen opgebouwd uit vaste onderdelen, waarbij inspanning en ontspanning elkaar in de juiste verhouding afwisselen. Op deze manier kan een kind zich in een vertrouwde en voorspelbare omgeving op ontdekkingstocht gaan en de wereld ontdekken om zich op deze manier optimaal te kunnen ontwikkelen. Het dagritme van Kinderdagverblijf de Lolifantjes ziet er als volgt uit:

Dagritme

- 6.30 uur: binnenkomst: ontbijt aanbieden en optie tot vrij spelen.
- 09.30 uur: tafels dekken en een broodje eten.
- 10:00 uur: activiteit of buitenspelen
- 11.45 uur: warm eten
- 12:30-13:00: verschonen en slapen of rusten.
- 14:30 uur: overdracht tussen pedagogisch medewerkers van verschillende diensten
- 15.00 uur: uit bed halen en verschonen
- 15.30 uur: fruit eten en water drinken
- 16.00 uur: activiteit
- 16.30 uur: broodje eten
- 17.00 uur: verder met activiteit of vrij spel.
- 18.30 uur: kinderen doen een rustige activiteit, zoals het lezen van een boekje of puzzelen aan tafel.
pedagogisch medewerkers beginnen met het opruimen van de ruimte.
- 19.00 uur: sluiting

3.2.2 SLAAPBELEID

Voor alle kinderen is er de gelegenheid om lekker te slapen. Alle kinderen slapen in een slaapkamer. Elk kind heeft zijn eigen bed, welke is voorzien van een naamlabel. Het hebben van een eigen bed bevordert de hygiëne en geeft de kinderen structuur en herkenning wat zal bijdragen aan de emotionele veiligheid. Op de peutergroep staan tijdens het slapen stretchers op de groep. Kinderen die niet willen slapen mogen, tussen de 15 tot 30 minuten, op deze stretchers rusten terwijl de pedagogisch medewerker een boekje voor de kinderen leest. Wanneer het half uur voorbij is en deze kinderen nog steeds niet de behoefte hebben om te slapen mogen ze aan tafel rustige activiteit doen, zoals het lezen van een boekje of het maken van een puzzel. Op deze manier is er voldoende rust op de groep zodat de rest van de kinderen de gelegenheid krijgen om te kunnen slapen en rusten.

3.3 EXTRA DAGEN EN RUILDAGEN

Kinderdagverblijf de Lolifantjes geeft ouders de mogelijkheid extra dagen af te nemen om op deze manier bijvoorbeeld flexibel te kunnen werken. Ouders maken in Niolite een reservering voor de extra dag die ze willen afnemen en deze wordt bij voorkeur 7 dagen van tevoren aangevraagd. De ouders ontvangen een mail vanuit Niolite met daarin het akkoord van de leidinggevende. De extra dag kan worden toegewezen indien er:

- Een kind opgevangen kan worden binnen de eigen stamgroep en de maximaal aantal toegestane kinderen van de stamgroep niet overschreden wordt.
- Het BKR niet overschreden wordt
- Er geen extra pedagogisch medewerker hoeft worden ingezet.

Ook is het mogelijk om een dag te ruilen. Dagen dat het kind niet aanwezig was door ziekte of vakantie kunnen niet worden ingezet als een ruildag. Ouders maken in Niolite een reservering voor de extra dag die ze willen afnemen en deze wordt bij voorkeur 2 dagen van tevoren aangevraagd. Een opvang dag moet binnen een maand geruild worden. De ouders ontvangen een mail vanuit Niolite met daarin het akkoord van de leidinggevende. De extra dag kan worden toegewezen indien er:

- Een kind opgevangen kan worden binnen de eigen stamgroep en de maximaal aantal toegestane kinderen van de stamgroep niet overschreden wordt.
- Het BKR niet overschreden wordt
- Er geen extra pedagogisch medewerker hoeft worden ingezet.

Veiligheid waarborgen bij opvang andere stamgroep

Indien een extra dag of ruildag plaatsvindt op de andere stamgroep dragen wij er zorg voor dat het kind zich voldoende veilig voelt. De Lolifantjes is een kleinschalige kinderopvang waardoor alle pedagogisch medewerkers bekend zijn met alle kinderen en de kinderen vertrouwd zijn met alle pedagogisch medewerkers. Hierdoor kan er voldoende worden ingespeeld op de behoeftes van het kind en zal het kind zich ook veilig en vertrouwd voelen op de andere groep.

3.4 OPENINGSTIJDEN EN SLUITINGSDAGEN

Kinderopvang de Lolifantjes biedt kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4jaar. Wij zijn geopend van 6:30 tot 19:00 van maandag tot en met vrijdag.

Kinderdagverblijf de Lolifantjes is gesloten op de volgende dagen:

- ✓ Winterstop: 25 december t/m 1 januari
- ✓ 1ste en 2de Paasdag
- ✓ Koningsdag
- ✓ Bevrijdingsdag (1x in de vijf jaar 2020, 2025 etc.)
- ✓ Hemelvaartsdag
- ✓ Dag na hemelvaart dag een studiedag
- ✓ 1ste en 2de Pinksterdag
- ✓ Goede vrijdag
- ✓ Tijdens de studiedag (deze dag wordt gecommuniceerd door middel van een nieuwsbericht op de website, een brief en een Whatsapp bericht)

3.5 OUDERCOMMISSIE

Op dit moment heeft Kinderdagverblijf de Lolifantjes onvoldoende leden om een oudercommissie te kunnen vormen. Dit is de reden dat er gebruik gemaakt wordt van ouderraadpleging. Ouders worden middels de nieuwsbrief en email geïnformeerd over de gang van zaken van het kinderdagverblijf. Tijdens de afwezigheid van een oudercommissie heeft elke ouder ten allen tijden het recht op het geven van advies. Tijdens de jaarlijkse ouderavond hebben ouders daarom de mogelijkheid om ideeën en tips aan te dragen wat betreft het pedagogisch beleid en de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf. Zo nodig wordt het pedagogisch beleidsplan aangepast. Naast deze ouderavond hebben ouders de mogelijkheid om per mail ideeën en tips aan te dragen. De leidinggevende is actief op zoek naar nieuwe leden om zo snel mogelijk een oudercommissie te kunnen vormen. Dit doet zij door middel van vacatures en middels de nieuwsbrief. Wanneer ouders interesse hebben kunnen zij dit mondeling of schriftelijk aangeven bij de leidinggevende.

3.6 KLACHTEN

Als Kinderdagverblijf De Lolifantjes doen wij er alles aan om dagelijks goede kwaliteit kinderopvang te bieden. Toch kan er een keer iets misgaan. Wij vinden het belangrijk dat u bij ons terecht kunt als u ontevreden bent. Daarom hebben wij deze interne klachtenregeling opgesteld.

In de klachtenregeling beschrijven we onze werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. De regeling voldoet aan de eisen uit de [Wet kinderopvang, artikelen 1.57b en 1.57c](#)

Wanneer u als ouder ergens ontevreden over bent, dan vinden wij het prettig dat u dit zo snel mogelijk bespreekt met de persoon die erbij betrokken is of was. Dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker of leidinggevende zijn als het om een situatie op de groep gaat. Of een administratief medewerker, eventueel van het hoofdkantoor, wanneer het over uw overeenkomst gaat. Komen jullie er samen niet uit of bent u niet tevreden over de oplossing? Dan kunt u een interne klacht bij ons indienen.

U kunt ook direct een interne klacht indienen. Bijvoorbeeld omdat u het belangrijk vindt dat uw klacht zorgvuldig beoordeeld en geregistreerd wordt. U ontvangt van ons dan ook een schriftelijke reactie. Wij nemen alle klachten die schriftelijk bij ons binnenkomen anoniem op in ons jaarlijkse klachtenverslag. Het klachtenverslag brengen we onder de aandacht van ouders en bespreken we met onze oudercommissie. Ook sturen we het naar de toezichthouder van de GGD. Dit zijn we volgens de Wet kinderopvang verplicht te doen.

Interne klachtenregeling

1. We vragen u om uw klacht schriftelijk bij ons in te dienen. Vindt u het lastig om uw klacht op te schrijven? Neem dan telefonisch contact op met D. Koekkoek 06-45188353. Zij kan u helpen om uw klacht op papier te zetten. Dit is noodzakelijk om uw klacht formeel in behandeling te nemen. Hierdoor kunnen wij de binnengekomen klachten goed registreren, naar oplossingen zoeken en onze kwaliteit verbeteren.
2. Wacht niet te lang met het indienen van uw klacht. We vragen u om binnen een redelijke termijn na het ontstaan van uw klacht, deze bij ons in te dienen. Hoe eerder u uw klacht bij ons indient, hoe beter wij deze kunnen onderzoeken en beoordelen. Hierbij zien we twee maanden als redelijk. Behalve wanneer u ons kunt uitleggen waarom u dit later doet.
3. In uw klacht moeten de volgende gegevens staan:
 - ✓ Datum waarop u de klacht indient
 - ✓ Uw naam, adres en telefoonnummer
 - ✓ De naam van de medewerker, als uw klacht gaat over een gedraging van deze medewerker
 - ✓ De kinderopvanglocatie en eventueel ook de groep waar uw klacht over gaat
 - ✓ Een omschrijving van de klacht
4. U kunt uw klacht indienen bij de klachtenfunctionaris, D. Koekkoek. Zij is te bereiken per e-mail: daisy@sterkinkinderopvang.nl. De klachtenfunctionaris, D. Koekkoek bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht bij de klager. Hij/zij zorgt ook voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
5. Kinderdagverblijf de Lolifantjes zorgt ervoor dat de klacht altijd zorgvuldig wordt onderzocht. De manier waarop dit gebeurt is afhankelijk van de aard en de inhoud van de klacht. Stappen die genomen kunnen worden zijn bijvoorbeeld het horen van betrokkenen (hoor en wederhoor). Of het in kaart brengen van het beleid dat van toepassing is en de uitvoering van dat beleid in de praktijk in relatie tot de klacht. Kinderdagverblijf de Lolifantjes houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht. Wanneer de klacht over een gedraging van een medewerker gaat, krijgt deze medewerker de gelegenheid om mondeling of schriftelijk te reageren.
6. De klachtenfunctionaris D. Koekkoek bewaakt de manier waarop de klacht wordt afgehandeld en de tijd die dit kost. Zij zorgt ervoor dat de klacht zo snel mogelijk wordt afgehandeld. Als er omstandigheden zijn die dit tegenhouden, dan brengt de klachtenfunctionaris de klager hiervan zo snel mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van zes weken afgehandeld.
7. De klager ontvangt van Kinderdagverblijf de Lolifantjes een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht. Hierin staat ten minste het volgende beschreven:
 - ✓ Of de klacht gegrond, ongegrond of deels gegrond is
 - ✓ De redenen waarom Kinderdagverblijf de Lolifantjes tot dit oordeel is gekomen;
 - ✓ Als de klacht en het oordeel daar aanleiding te geven: welke maatregelen Kinderdagverblijf de Lolifantjes neemt en binnen welke periode deze worden uitgevoerd.
8. Wanneer u niet tevreden bent over het oordeel en/of de afhandeling van de interne klacht, dan kunt u uw klacht voorleggen aan het Klachtenloket Kinderopvang. Ook kunt u direct een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Externe klachtenregeling

Bent u niet tevreden over de behandeling van uw klacht volgens onze interne klachtenregeling en/of over het resultaat na afloop? Dan kunt u ook extern uw klacht indienen. Neem hiervoor contact op met het [Klachtenloket Kinderopvang](#). Het Klachtenloket is beschikbaar voor gratis informatie, advies en bemiddeling. U kunt ook naar de [Geschillencommissie Kinderopvang](#) stappen. Alle kinderopvangorganisaties zijn wettelijk verplicht zich bij de Geschillencommissie aan te sluiten, Kinderdagverblijf de Lolifantjes dus ook. Wanneer u bij de Geschillencommissie een geschil indient, doet zij een bindende uitspraak voor beide partijen.

In de volgende situaties kunt u direct uw klacht indienen bij de Geschillencommissie, zonder eerst de interne klachtenprocedure van Kinderdagverblijf de Lolifantjes te hebben doorlopen:

- ✓ Als u niet tijdig (binnen 6 weken) een beoordeling van uw klacht van Kinderdagverblijf de Lolifantjes heeft ontvangen.
- ✓ Wanneer in redelijkheid niet van u kan worden verlangd dat u onder de gegeven omstandigheden een klacht bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes indient. U kunt dan denken aan een situatie waarbij de

persoon die uw klacht moet beoordelen zelf onderdeel is van uw klacht. Hierdoor kan de interne klachtafhandeling niet onafhankelijk plaatsvinden.

Ook wanneer u direct naar de Geschillencommissie gaat, adviseren wij om vooraf contact op te nemen met het Klachtenloket Kinderopvang om te kijken welke route in uw situatie het best gevolgd kan worden.

HOOFDSTUK 4: WET KINDEROPVANG

4.1 DRIE- UURSREGELING

Kinderdagverblijf de Lolifantjes maakt gebruik van de 'drie-uursregeling', wat wettelijk is toegestaan omdat we langer dan 10 uur achtereenvolgend geopend zijn. Dit betekent dat er maximaal drie uur per dag mag worden afweken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moeten tijdens de afwijking aanwezig zijn.
- In de kindplanning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, zodat we inzichtelijk hebben wanneer we van de BKR afwijken. Als blijkt dat er toch op andere tijden wordt afgeweken of dat er langer afgeweken wordt dan is toegestaan, dan passen we het rooster incidenteel of structureel aan.
- Op het moment dat de drie-uursregeling van kracht is en er maar één pedagogisch medewerker op de groep aanwezig is, moet er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig zijn.

Kinderdagverblijf de Lolifantjes hanteert onderstaande algemene kaders met betrekking tot de inzet van haar personeel en de BKR:

Groep	Aantal beroepskrachten	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Structureel samenvoegen
Babygroep	2/3	Vroege dienst: 07:00 – 16:30 Tussen dienst: 09:00 – 18:30 Late dienst: 09:00 – 18:30	Vroege dienst: 12:30 – 13:00 Tussen dienst: 13:00 – 13:30 Late dienst: 13:30 – 14:00	De babygroep voegt van 07:00 tot 09:00 samen met de peutergroep op de babygroep.
Peutergroep	2	Vroege dienst: n.v.t Tussen dienst: 08:00 – 17:30 Late dienst: 09:00 – 18:30	Tussen dienst: 13:00 – 13:30 Late dienst: 13:30 – 14:00	De peutergroep voegt van 07:00 tot 09:00 samen met de babygroep op de babygroep.

Er zijn diverse situaties waarin kan worden afgeweken van de BKR, waarbij Kinderdagverblijf de Lolifantjes de volgende pedagogische afwegingen maakt:

- Aan de randen van de dag. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen op de groep aanwezig. Met minder kinderen op de groep kan de pedagogisch medewerker beter opletten, de kinderen snel helpen wanneer nodig en sneller ingrijpen als er gevaarlijke situaties ontstaan. Daarnaast is er altijd een leidinggevende op kantoor aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens de afwijking aan de dagranden hulp nodig is op de groep.
- Tijdens de pauzes. Tijdens de middagpauze gaan sommige kinderen slapen en blijft een kleinere groep kinderen wakker. Slapende kinderen hebben over het algemeen minder directe aandacht nodig, waardoor het veilig is dat medewerkers om beurten met pauze te gaan. De pauzes vinden plaats in het tijdsframe tussen 12:00 en 16:00, en worden genomen als de (pedagogische) situatie op de groep dit toelaat. Daarnaast is er altijd een leidinggevende op kantoor aanwezig, om bij te springen zodra er tijdens pauzetijden hulp nodig is op de groep.

Tijdens bovenstaande situaties waarin wordt afgeweken van de BKR en de drie-uursregeling intreedt, is het extra belangrijk om de kinderen op de groep de beste mogelijke zorg en begeleiding te blijven bieden, met hierbij aandacht voor de individuele behoeften en ontwikkeling. Kinderdagverblijf de Lolifantjes doet dit op de volgende manieren:

- De pedagogisch medewerker(s) die op de groep blijft, observeert de kinderen nauwlettend. Zij speelt in op de individuele behoeften van het kind en waarborgt op deze manier de emotionele veiligheid en de stabiliteit op de groep.

- De pedagogisch medewerker(s) geeft haar collega een goede overdracht op het moment dat zij met pauze gaat of wanneer zij klaar is met haar dienst. Op die manier worden individuele behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen met elkaar afgestemd.
- De pedagogisch medewerker(s) geeft tijdens de afwijking haar volle aandacht aan de kinderen. Praktische taken, zoals schoonmaak- en administratieve werkzaamheden, worden hervat op het moment dat er niet meer wordt afgeweken van de BKR.

De drie-uursregeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de O.C) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling. Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over afwijkingen van de beroepskracht-kindratio doordat het in het pedagogisch beleidsplan opgenomen is.

4.2 INZET STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

Kinderdagverblijf de Lolifantjes wil participeren in het opleiden van stagiaires. Kinderdagverblijf de Lolifantjes wil invloed uit kunnen oefenen op de kwaliteit van het leertraject van pedagogisch medewerkers en haar eigen visie op professioneel en pedagogisch handelen benadrukken. Kinderdagverblijf de Lolifantjes wil door de begeleiding aan stagiaires zorgen dat ook vernieuwingen vanuit de opleidingen zichtbaar worden binnen het kinderdagverblijf.

Kinderdagverblijf de Lolifantjes vindt het van belang dat de begeleiding van leerlingen plaats vindt aan de hand van gestelde doelen.

Kinderdagverblijf de Lolifantjes streeft met het bieden van beroepsvorming plaatsen (BPV-plaatsen) de volgende doelen na:

- ✓ Door opleiden van stagiaires het personeelsaanbod op peil te houden;
- ✓ Stagiaires de mogelijkheid geven tot intreden binnen deze organisatie;
- ✓ Het waarborgen van kwaliteit en kwantiteit van stagiaires;
- ✓ Het leveren van een bijdrage aan een positief beeld van de kinderopvang;
- ✓ Het vergroten van haar bereikbaarheid en bekendheid bij stagiaires;

Kinderdagverblijf de Lolifantjes wil haar leerlingen een leerrijke en uitdagende leeromgeving bieden waar zij bewust en doelgericht kunnen leren. Zij vindt het van belang dat het doelgericht leren volgens een van tevoren vastgestelde methode gebeurt waarbij de desbetreffende opleiding en Kinderdagverblijf de Lolifantjes dezelfde doelen nastreven en nauw met elkaar samenwerken.

Kinderdagverblijf de Lolifantjes vindt dat een stagiaire pas goed in staat is te leren als de groep waar zij werkt een omgeving biedt waar de stagiaire in staat wordt gesteld om te mogen leren. Kinderdagverblijf de Lolifantjes biedt stagiaires de mogelijkheid om kennis te maken en te ontdekken om zo te ervaren wat het werken binnen de kinderopvang inhoudt. De leerling wordt instaat gesteld te oefenen, fouten te maken en zal op een positieve wijze ondersteuning krijgen waarbij reflectie op eigen handelen een belangrijk onderdeel vormt. Kinderdagverblijf de Lolifantjes vindt dat elke pedagogisch medewerker ook in staat zou moeten zijn de taak van werkbegeleider zich te nemen een stagiaire te begeleiden. Er kan in de keuze van koppeling van een leerling aan een werkbegeleider een verschil gemaakt worden in niveau van stagiaire, de vorm van het leertraject en/of de begeleidingsstijl van de werkbegeleider. De werkbegeleider is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en zal hem/haar ondersteunen en gedurende het leertraject steeds meer verantwoordelijkheid geven.

De praktijkopleider binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes heeft de opleiding van praktijkopleider gevolgd. De praktijkopleider heeft minimaal 2 jaar relevante werkervaring in de functie van pedagogisch medewerker. De praktijkopleider plaatst de leerlingen en koppelt ze aan de werkbegeleider (eventueel in overleg met de locatiemanager). Zij bewaakt de voortgang van het leerproces van alle leerlingen en onderhoudt contacten met de opleidingen. De praktijkopleider volgt samen met de werkbegeleider het leerproces van de leerling en wordt hierover geïnformeerd door de werkbegeleiders. De praktijkopleider is werkzaam voor de totale organisatie en valt onder de verantwoordelijkheid van de locatiemanager.

Er wordt van de leerling verwacht dat zij in een eerste kennismaking met de praktijkopleider kan motiveren welke leerdoelen zij heeft. De leerling zal gedurende het leertraject een beeld krijgen van het beroep van pedagogisch medewerker en wordt er verwacht dat zij haar doelen hierop bijstelt. Daarnaast verwacht Kinderdagverblijf de Lolifantjes dat de leerling zich houdt aan de gemaakte afspraken, de geldende regels binnen de organisatie, open staat voor feedback en laat zien te willen leren en werken aan haar leerdoelen en opdrachten.

De werkzaamheden van een stagiaire bestaan uit de volgende onderdelen:

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren

- ✓ Inventariseert behoeften en wensen van het kind
- ✓ Bereidt de uitvoering van activiteiten voor
- ✓ Richt ruimten in ter voorbereiding op activiteiten
- ✓ Stemt de werkzaamheden af met betrokkenen
- ✓ Stimuleert de ontwikkeling door het aanbieden van activiteiten met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- ✓ Ondersteunt bij verzorgende taken
- ✓ Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat
- ✓ Evalueert de werkzaamheden
- ✓ Werkt aan de eigen deskundigheid
- ✓ Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg
- ✓ Uitvoeren van huishoudelijke taken
- ✓ Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind).
- ✓ Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten
- ✓ Begeleiden tijdens eet en drink momenten

Laatste leerjaar PW4

- ✓ Geeft overdracht aan ouders/vervangende opvoeders
- ✓ Stelt een (gespecialiseerd) activiteitenprogramma op en biedt ontwikkelingsgerichte activiteiten aan
- ✓ Ontwikkelt (mede) een begeleidingsplan
- ✓ Biedt (gespecialiseerde) opvang
- ✓ Biedt persoonlijke verzorging
- ✓ Draagt zorg voor huishoudelijke werkzaamheden
- ✓ Voert coördinerende taken uit
- ✓ Bouwt en onderhoudt een netwerk
- ✓ Voert beleidsondersteunende taken uit
- ✓ Voert beheertaken uit.

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

BBL-stagiaires en derde leerweg studenten: een BBL stagiaire of derde leerweg student volgt een werken-en leren opleiding. Een Derde-Leerweg opleiding kent geen vaste uren zoals een BBL of BOL stage, hierdoor is het dus flexibel en zeer geschikt voor mensen met andere bezigheden (baan, gezin). Derde-leerweg opleidingen vallen net als andere mbo-opleidingen onder de Wet Educatie beroepsonderwijs en voldoet dus aan dezelfde strenge kwaliteitseisen. Bij deze vormen van opleidingen mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%. Wij dragen ervoor zorg dat er niet meer dan 33% van de personele bezetting uit BBL'ers bestaan gedurende de dag. De BBL of derde leerweg student heeft een arbeidscontract bij kinderopvang de Lolifantjes, indien zij formatief wordt ingezet. BBL studenten of derde leerweg studenten van de buitenschoolse opvang hebben een arbeidscontract van minimaal 12 uur en studenten van het kinderdagverblijf van minimaal 20 uur.

Indien een BBL-stagiaire of derde leerweg student formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie. Binnen Kinderdagverblijf de Lolifantjes wordt een BBL'er die deels formatief wordt ingezet op de volgende wijze ingezet: de formatieve inzetbaarheid wordt op basis van uren berekend. Bijvoorbeeld; indien zij voor 50% inzetbaar is wordt zij de helft van de tijd formatief ingezet als pedagogisch medewerker en de andere 50% van de tijd boventallig ingezet als stagiaire.

Een BBL voert de volgende taken uit:

Alle leerjaren en inzetpercentage

- ✓ Het ophalen van kinderen
- ✓ Activiteiten aanbieden
- ✓ Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- ✓ Begeleiden van ontwikkeling
- ✓ Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- ✓ Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- ✓ Uitvoeren van verzorgingsmomenten zoals, verschonen, toiletbegeleiding, flesje geven
- ✓ Uitvoeren van huishoudelijke taken
- ✓ Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage boven de 50%

- ✓ Aanbieden van een workshop reeks of activiteit
- ✓ Deelnemen aan oudergesprekken en kinderen observeren
- ✓ Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag
- ✓ Oudergesprekken en kinderen observeren
- ✓ Het opstellen van een handelingsplan m.b.t. een kind

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage van 100%

- ✓ De BBL-stagiaire functioneert als volledig pedagogisch medewerker en voert tevens gelijkwaardige taken uit. Indien noodzakelijk worden taken begeleid en ondersteund door collega's. De BBL'er zal echter niet als vast gezicht worden aangewezen. Daarnaast voert zij mentortaken alleen uit met controle van een collega.

Bol- stagiaires: Naast BBL-studenten kunnen er tevens BOL-studenten stagelopen bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires worden boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor het welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er te allen tijde een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:

- ✓ Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
- ✓ De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
- ✓ De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar

- ✓ De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie (kinderdagverblijf of BSO)

Bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het cao-kinderopvang:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%		
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de houder. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaires gesproken, waar de stagiaires nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wil groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

4.3 PERSONEEL EN ONDERSTEUNING ANDERE VOLWASSENEN

4.3.1 PEDAGOGISCH MEDEWERKERS

Om de continuïteit op de groep te waarborgen en het contact met de kinderen te bevorderen, werken wij met vaste pedagogische medewerkers. Zij beschikken over een diploma conform kinderopvang of zijn stagiaires die formatief worden ingezet volgens de wet- en regelgeving. De pedagogisch medewerkers zijn gekoppeld in het personenregister kinderopvang en worden daardoor continue gescreend. Om de structuur en rust te waarborgen stellen wij als eis, dat er maximaal één stagiaire per dag op de groep staat. Wij streven ernaar dat bij afwezigheid van een vaste medewerker, deze worden vervangen door een vaste invalkracht die bekend is met de kinderen.

Alle medewerkers die een contract hebben zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag (VOG). De vaste pedagogische medewerkers en stagiaires zijn tevens in bezit van een kinder-EHBO en BHV (bedrijfshulpverlening) diploma of volgen deze binnen afzienbare tijd. Ook volgen wij jaarlijks een BHV (bedrijfshulpverlening) en EHBO cursus en zijn daardoor nog beter in staat om aan kinderen en derde professionele hulp te verlenen.

4.3.2 EXTERNE ADVISEUR

Kinderdagverblijf de Lolifantjes werkt samen met een externe adviseur om de kwaliteit van het kinderdagverblijf te waarborgen, maar tevens ook te verbeteren daar waar nodig. De externe adviseur is samen met de leidinggevende verantwoordelijk voor het opstellen van het beleid en de implementatie daarvan. De externe adviseur adviseert, ondersteunt en begeleidt de leidinggevende daar waar nodig is. Als laatste biedt de externe adviseur eventuele bijscholing, workshop en studiedagen aan.

4.3.3 PEDAGOGISCH COACH BELEIDSMEDEWERKER

Kinderdagverblijf de Lolifantjes acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogische kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogische medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. Om de pedagogische kwaliteit bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes te kunnen waarborgen, bezoekt de pedagogisch coach kinderdagverblijf de Lolifantjes (bijna) maandelijks. De pedagogisch coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogische kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteedt aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van (video)observaties en POP-gesprekken, en het aanbieden van workshops die aansluiten op de inzichten uit de observaties. Daarnaast is er aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogische medewerkers spelen binnen een intervisiebijeenkomst en wordt de kwaliteit van de leefomgeving en de mate van ontwikkelingsstimulering in kaart gebracht. De pedagogisch beleidsmedewerker is gediplomeerd conform cao-kinderopvang.

4.3.4 LEIDINGGEVENDE ALSMEDE HOUDER

De functie van leidinggevende heeft een operationeel karakter. In de praktijk betekent dit dat de leidinggevende verantwoordelijk is voor de uitvoering van het personeelsbeleid en dagelijks leidinggeeft aan de pedagogische medewerkers en eventuele stagiaires. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid. In de praktijk betekent dit dat de leidinggevende geeft leiding medewerkers door de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden te controleren en coördineren en medewerkers te begeleiden, instrueren, coachen en motiveren, waar nodig. Daarnaast heeft de leidinggevende een begeleidende taak ten aanzien van de pedagogische medewerkers bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden en houdt daartoe periodiek kinder- en/of werkbesprekingen. Verder draait de leidinggevende regelmatig mee op de groep, waardoor zij de pedagogische medewerkers, kinderen en ouders goed kent. Hierbij kan zij nog beter coachen, begeleiden en aansturen. Tenslotte is de leidinggevende verantwoordelijk voor het voeren van intakegesprekken en is zij daarnaast het eerste aanspreekpunt indien ouders inhoudelijk vragen hebben over de opvang of een klacht hebben.

Hieronder staan de contact gegevens van de leidinggevende beschreven:

- ✓ Sidika Sari
Jacob van Maerlantstraat
1321 VZ Almere
Mobiel: 06 51430203
Email: info@bsodelolifantjes.nl
Website: www.bsodelolifantjes.nl
Telefonische bereikbaarheid: dagelijks van 08:00- 19:00

4.4 BEROEPSKRACHT-KINDRATIO

De Pedagogisch medewerker-Kind-Ratio geeft de verhouding aan tussen het aantal pedagogische medewerkers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen. Voor het

bepalen van de PKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>). Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Kinderdagverblijf de Lolifantjes:

Groep:	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
Babygroep	12	3
Dreumesgroep (tijdelijk gesloten)	-	-
Peutergroep	14	2

4.5 BELEID VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

4.5.1 VIER OGEN PRINCIPE

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang te allen tijde moet worden voldaan aan het vier ogen principe. Het vier ogen principe betekent dat een pedagogisch medewerker of stagiaire de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Bij een andere volwassene kan er gedacht worden aan een collega- pedagogisch medewerker, stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vier ogen principe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd. Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook geen ruimte binnen onze organisatie. Om deze reden werken wij dagelijks met het vier ogen principe. Zo lopen de pedagogisch medewerkers en de leidinggevende regelmatig onverwacht bij elkaar binnen. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid veiligheid en gezondheid.

4.5.2 REGELING

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een achterwacht regeling moet hebben. Dit houdt in dat er op het moment dat een pedagogisch medewerker alleen in het pand aanwezig is, in overeenstemming met het BKR, er op bovenstaande tijden er een achterwacht beschikbaar moet zijn die in geval van nood binnen 15 minuten op de locatie aanwezig kan zijn. Deze achterwacht is tijdens de openingstijden (maandag t/m vrijdag van 6:30 -19:00 uur) van kinderdagverblijf de Lolifantjes telefonisch bereikbaar.

Ook de GGD en brandweer stellen bepaalde eisen. Gemeente, GGD en brandweer oefenen samen met de arbeidsinspectie een toezichhoudende en controlerende functie uit. Jaarlijks controleert de Inspectie van de GG&GD of Kinderdagverblijf de Lolifantjes voldoet aan het inspectiekader, waaronder de jaarlijks up to date gevoerde risico-inventarisatie voor gezondheid en veiligheid, alsmede het daarop gevoerde actieplan. De inventarisatie, het actieplan en het inspectierapport liggen ter inzage op het kinderdagverblijf. Als gevolg van wet- en regelgeving wordt het handelen met betrekking tot veiligheid, hygiëne, ziekte en calamiteiten uitgewerkt in protocollen. Een aantal voorbeelden van protocollen zijn als bijlage bijgevoegd. Protocollen horen niet alleen op schrift te staan, het is belangrijk regelmatig stil te staan bij de wijze van handelen in geval van een calamiteit, brand of ongeval. Een regelmatige - jaarlijkse - oefening (evt. zonder kinderen) maakt dat iedereen ook weet waar de protocollen liggen, wat erin staat en hoe deze in de praktijk uitgevoerd moeten worden. Zo doende kunnen ze geëvalueerd en eventueel bijgesteld worden. Het komt voor dat richtlijnen en

regels in strijd zijn met andere regels of met de pedagogische uitgangspunten die wij hanteren. In zo'n geval zullen wij met de betreffende instanties in overleg treden om zo de best mogelijke oplossing te vinden.

Regels zijn hulpmiddelen en geen onveranderlijke wetten. We gebruiken ze om de kinderen en ouders/verzorgers te laten weten waar ze aan toe zijn. Te veel regels maken het voor de kinderen niet leefbaar en voor de leiding niet werkbaar. Soms moet erin overleg - van de regels afgeweken worden. Wij hechten belang aan de ontwikkeling van een goede verstandhouding tussen kind, ouders/verzorgers en leiding. Bij het naleven van de regels wordt het kind zoveel mogelijk op een niet-bestrafende manier benaderd en abstracte eisen worden vermeden. De leid(st)er biedt het kind een alternatief aan of komt fantasievol te hulp.